

Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla Miasta Wojkowice

Wojkowice, sierpień 2010 r.

Zleceniodawca:

Urząd Miasta w Wojkowicach
ul. Jana III Sobieskiego 290a
42-580 Wojkowice

Wykonawca:

ATMOTERM S.A.
ul. Łangowskiego 4
45-031 Opole

Kierownik projektu:

mgr inż. Ksenia Jechna

Autor:

mgr Katarzyna Kędzierska

Prace nad przygotowaniem „Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Miasta Wojkowice” prowadzone były przy ścisłej współpracy z Wydziałem Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska w Wojkowicach.

Zespół autorski dziękuje pracownikom Urzędu Miasta
za udostępnienie niezbędnych materiałów oraz poświęcony
czas w przygotowaniu niniejszego opracowania.

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	4
1.1. CEL OPRACOWANIA PLANU GOSPODARKI ODPADAMI	4
1.2. OCENA REALIZACJI OBOWIĄZUJĄCEGO PLANU GOSPODARKI ODPADAMI	5
1.3. METODYKA OPRACOWANIA.....	7
2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH WYŻSZEGO SZCZEBLA	9
3. INFORMACJE O GMINIE.....	12
4. ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI	15
4.1. ŹRÓDŁA	15
4.2. ILOŚCI ZEBRANE, ILOŚCI PODDANE ODZYSKOWI I UNIESZKODLIWIENIU	18
4.3. FIRMY ZAJMUJĄCE SIĘ GOSPODAROWANIEM ODPADAMI NA TERENIE MIASTA.....	22
4.4. GOSPODARKA ODPADAMI KOMUNALNYMI W MIEŚCIE WOJKOWICE.	22
4.5. INSTALACJE GOSPODARKI ODPADAMI	26
4.6. „DZIKIE WYSYPISKA” ODPADÓW.....	29
4.7. ZIDENTYFIKOWANE PROBLEMY.....	29
4.8. ODPADY NIEBEZPIECZNE WYSTĘPUJĄCE W STRUMIENIU ODPADÓW KOMUNALNYCH	29
4.9. GOSPODARKA ODPADAMI INNYMI NIŻ KOMUNALNE NA TERENIE GMINY.....	30
5. PROGNOZA ZMIAN W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI.....	32
5.1. PROGNOZA ILOŚCIOWO-JAKOŚCIOWA	32
5.2. ODPADY KOMUNALNE ULEGAJĄCE BIODEGRADACJI.....	34
5.3. PROGNOZA ZMIAN SYSTEMOWYCH W ZAKRESIE GOSPODAROWANIA ODPADAMI	35
6. CELE I PROPONOWANY SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI.....	36
6.1. CELE GŁÓWNE, KRÓTKOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE	36
6.2. PROPONOWANE SYSTEMY.....	41
6.3. PROPOZYCJA WYBORU.....	45
7. MONITOROWANIE REALIZACJI PLANU	46
7.1 INSTRUMENTY ZARZĄDZANIA GOSPODARKĄ ODPADAMI.....	46
7.2 MONITOROWANIE REALIZACJI PLANU GOSPODARKI ODPADAMI	46
8. HARMONOGRAM RZECZOWO-FINANSOWY	48
9. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	50
10. ANALIZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	57
11. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	59

SPIS TABEL

Tabela 1. Podmioty gospodarcze prowadzące działalność na terenie miasta Wojkowice.	14
Tabela 2. Wskaźniki ilości wytwarzanych odpadów komunalnych dla roku bazowego 2006.	15
Tabela 3. Ilość wytworzonych odpadów komunalnych w roku 2009.	16
Tabela 4. Wskaźniki do oszacowania pozostałych rodzajów odpadów.	16
Tabela 5. Średni skład morfologiczny i ilość poszczególnych frakcji wytworzonych odpadów z gospodarstw domowych w gminie miejskiej Wojkowice.	16
Tabela 6. Średni skład morfologiczny i ilość poszczególnych frakcji wytworzonych odpadów z obiektów infrastruktury w gminie miejskiej Wojkowice.	17
Tabela 7. Bilans odpadów komunalnych wytworzonych na terenie miasta Wojkowice.	17
Tabela 8. Ilość wytworzonych odpadów ulegających biodegradacji w 2009 roku.	18
Tabela 9. Ilości i rodzaje odpadów zebranych z terenu miasta Wojkowice w latach 2006-2009.	19
Tabela 10. Odpady poddane procesom odzysku oraz miejsca prowadzenia odzysku odpadów zebranych z terenu miasta w roku 2009.	19
Tabela 11. Odpady poddane procesom unieszkodliwiania oraz miejsca prowadzenia procesu unieszkodliwiania odpadów zebranych z terenu miasta w roku 2009.	20
Tabela 12. Wyszczególnienie firm zajmujących się zbieraniem odpadów z terenu miasta.	22
Tabela 13. Składowisko odpadów komunalnych oraz instalacje do odzysku na terenie gminy Wojkowice.	26
Tabela 14. Udział odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych na podstawie szacunków IETU Katowice.	30
Tabela 15. Prognozowane wskaźniki ilości wytwarzanych odpadów komunalnych w latach 2010- 2020.	32
Tabela 16. Prognoza ilości wytwarzanych odpadów komunalnych w latach 2011 – 2020 na terenie miasta Wojkowice.	32
Tabela 17. Prognoza ilości wytwarzanych odpadów ulegających biodegradacji w latach 2011-2020 na terenie miasta Wojkowice.	33
Tabela 18. Prognoza ilości wytwarzanych odpadów niebezpiecznych pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych w latach 2010 – 2020 na terenie miasta Wojkowice.	33
Tabela 19. Prognozowana ilość wytworzonych odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych z podziałem na rodzaje odpadów.	33
Tabela 20. Plan depozytowy.	34
Tabela 21. Planowany rozwój selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych wchodzących w strumień odpadów komunalnych w mieście Wojkowice [Mg].	37
Tabela 22. Planowany rozwój selektywnego zbierania odpadów wielkogabarytowych w mieście Wojkowice [Mg].	37
Tabela 23. Planowany rozwój selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych i innych odpadów stanowiących surowce wtórne w mieście Wojkowice [Mg].	37
Tabela 24. planowane do przetwarzania ilości odpadów w instalacjach mechaniczno – biologicznego i termicznego przekształcania w 2018 r. w ramach planowanego do powstania regionu nr 7 [źródło APGO WŚ].	42
Tabela 25. Wskaźniki stopnia realizacji założonych celów i zadań.	47
Tabela 26. Harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji zadań w gospodarce odpadami wraz z określeniem źródeł finansowania przedsięwzięć w gospodarce odpadami.	48
Tabela 27. Planowane do przetwarzania ilości odpadów w instalacjach mechaniczno – biologicznego i termicznego przekształcania w 2018 r. w ramach planowanego do powstania regionu nr 7 [źródło APGO WŚ].	63

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Liczba ludności w latach 2006 - 2009 w mieście Wojkowice (wg. faktycznego miejsca zamieszkania). ...	13
Rysunek 2. Prognoza liczby ludności w latach 2010-2020 dla miasta Wojkowice.	13
Rysunek 3. Schemat istniejącego systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie miasta Wojkowice.	24
Rysunek 4. Podział województwa na regiony.	25

1. Wstęp

1.1. Cel opracowania planu gospodarki odpadami

Plany Gospodarki Odpadami (dalej: PGO) sporządza się na szczeblu krajowym, wojewódzkim, powiatowym oraz gminnym. Przyjęte dokumenty aktualizuje się nie rzadziej niż co 4 lata, co stanowi spełnienie obowiązku wynikającego z przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tekst jednolity: Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251, z późn. zm.).

Pierwszy Plan gospodarki odpadami dla gminy Wojkowice został przyjęty uchwałą nr XXII/108/04 Rady Miasta Wojkowice z dnia 15 października 2004 r. w sprawie zatwierdzenia Programu ochrony środowiska dla gminy Wojkowice na lata 2004 – 2015 wraz z Planem gospodarki odpadami dla gminy Wojkowice na lata 2004 – 2015. Niniejsze opracowanie jest aktualizacją tego dokumentu i jej celem jest dostosowanie zapisów pierwotnego dokumentu do obecnych uwarunkowań oraz do faktycznego stanu zarządzania środowiskiem i jego ochroną. Dokumentu tego nie należy traktować wyłącznie jako realizacji prawnego obowiązku, bowiem realizacja jego założeń jest koniecznością w zakresie spełnienia standardów unijnych i krajowych w dziedzinie właściwego gospodarowania odpadami na terenie miasta.

Należy zauważyć, że od czasu sporządzenia poprzedniego PGO zmieniły się uwarunkowania prawne zarówno co do zawartości planów gospodarki odpadami, jak i celów koniecznych do osiągnięcia. Szczególnie należy wypunktować następujące zmiany:

- 1) wprowadzono przepisy, których intencją było ułatwienie samorządom gminnym wypełnienia ich zadań własnych w zakresie gospodarki odpadami – zmiana miała istotny wpływ na system gospodarowania odpadami komunalnymi;
- 2) weszła w życie nowa ustawa o bateriach i akumulatorach (do 2012 r. poziom zbierania 25%, a do 2016 - 45%);
- 3) zmieniły się docelowe poziomy odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych,
- 4) określono prawne wymogi dotyczące odpowiednich poziomów odzysku i recyklingu wraków samochodowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (dla zużytego sprzętu elektrycznego wprowadzono od 2009 r. obowiązek uzyskania minimalnego poziomu zbierania);
- 5) uchwalono przepisy określające kryteria jakościowe dla składowanych odpadów,
- 6) zmieniły się przepisy dotyczące lokalizacji inwestycji,
- 7) zapowiedziano wprowadzenie przepisów dotyczących wprowadzenia w przyszłości zakazu składowania odpadów o określonej wartości kalorycznej,
- 8) wdrożono przepisy dot. ograniczenia emisji CO₂ oraz stopnia wykorzystywania energii ze źródeł odnawialnych,
- 9) weszła w życie Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Aktualizacja PGO jest realizacją ustawowego obowiązku organu wykonawczego miasta Wojkowice, a w powiązaniu ze Strategią Rozwoju Miasta daje trwałą podstawę strategii zrównoważonego rozwoju realizowanej przez Urząd Miasta w Wojkowicach.

1.2. Ocena realizacji obowiązującego Planu Gospodarki Odpadami

W obowiązującym PGO (przyjętym Uchwałą Rady Miasta nr XXII/108/04) jako cele strategii gospodarki odpadami na terenie miasta Wojkowice wskazano:

Cele krótkookresowe:

- uporządkowanie pod względem organizacyjnym systemów zbierania i transportu odpadów ze szczególnym uwzględnieniem problemu niekontrolowanego wprowadzania odpadów komunalnych do środowiska,
- kształtowanie i edukacja społeczeństwa w zakresie gospodarki odpadami,
- dalsze podniesienie skuteczności selektywnej zbiórki,
- sukcesywne wprowadzanie selektywnej zbiórki odpadów kuchennych ulegających biodegradacji, odpadów budowlanych, wielkogabarytowych i niebezpiecznych,
- uzupełnienie istniejących obiektów - elementów regionalnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

Cele długookresowe:

- rozwój selektywnej zbiórki odpadów ulegających biodegradacji, odpadów budowlanych, wielkogabarytowych i niebezpiecznych,
- kontynuacja kształcenia i edukacji społeczeństwa w zakresie gospodarowania odpadami.

Zrealizowanie wymienionych celów krótkookresowych i długookresowych związane było z wykonaniem następujących przedsięwzięć:

1. objęcie w pełnym zakresie wszystkich mieszkańców gminy zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych,
2. doskonalenie systemu udzielania zezwoleń na odbiór i transport odpadów komunalnych dla zapewnienia właściwej realizacji ustaleń APGO WŚ,
3. opracowanie na poziomie gminy szczegółowego programu wdrożenia zbiórki odpadów wielkogabarytowych, niebezpiecznych i budowlanych,
4. opracowanie programów edukacji ekologicznej w zakresie związanym z wdrażaniem planu gospodarki odpadami,
5. utworzenie na poziomie gminy możliwości monitorowania wdrażania ustaleń planu gospodarki odpadami.

Pierwsze sprawozdanie z realizacji Planu Gospodarki Odpadami dla miasta Wojkowice, obejmuje okres od uchwalenia Planu do 31 grudnia 2006 r., natomiast drugie sprawozdanie dotyczy okresu od 1 stycznia 2007r. do dnia 31 grudnia 2008 r. Na podstawie analizy treści *Sprawozdania z Planu gospodarki odpadami dla gminy Wojkowice na lata 2004-2015 za okres 2007-2008* (za okres od 1 stycznia 2007 do 31 grudnia 2008 r.) wynikają następujące wnioski, które mogą służyć jako ocena realizacji obowiązującego PGO:

1. W latach 2007 – 2008 zanotowano systematyczny wzrost ilości mieszkańców objętych zorganizowaną zbiórką odpadów - aktualnie objętych jest nią ponad 90% mieszkańców miasta.

W roku 2008 liczba umów wzrosła o 103 w stosunku do roku 2007. Należy prowadzić okresowe kontrole właścicieli nieruchomości w zakresie zawartych przez nich umów na odbiór odpadów komunalnych. Należy uznać, że przedsięwzięcie, polegające na objęciu w pełnym zakresie mieszkańców zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych jest realizowane.

2. Na terenie gminy obowiązuje zarządzenie Burmistrza Miasta Wojkowice Nr 22/2007 z dnia 1.02.2007r. w sprawie wymagań, jakie powinien spełnić przedsiębiorca ubiegający się

o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie na terenie miasta Wojkowice działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych.

Wszyscy przedsiębiorcy uprawnieni do prowadzenia działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych na terenie gminy Wojkowice, dostosowali działalność do obowiązujących (po zmianie) przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, regulaminu utrzymania czystości i porządku obowiązującego w mieście oraz zarządzeń Burmistrza. Wobec 4 przedsiębiorców, którzy nie dopełnili obowiązku wystąpienia o zmianę zezwolenia na prowadzenie ww. działalności, orzeczono wygaśnięcie dotychczasowych decyzji.

3. Na terenie gminy Wojkowice, nie został wdrożony odrębny program selektywnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych, niebezpiecznych i budowlanych. Zasady postępowania z ww. odpadami określone zostały w regulaminie utrzymania czystości i porządku w gminie uchwalonym przez Radę Miasta Wojkowice w dniu 20.09.2006 r. uchwałą nr XLV/220/2006.

Uchwała określa wymagania w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości i w miejscach publicznych oraz zasady postępowania ze wszystkimi rodzajami odpadów komunalnych, które mają być zbierane selektywnie, w tym z odpadami wielkogabarytowymi, niebezpiecznymi i budowlanymi. Powyższe działanie jest zgodne z obowiązującymi przepisami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Odstąpiono od opracowywania indywidualnych programów zbiórki ww. odpadów.

4. Podstawową rolę w monitoringu PGO w Urzędzie Miasta Wojkowice pełni Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska.

Z zadań tego wydziału w zakresie monitoringu realizowano:

- koordynację monitoringu,
- zbieranie niektórych danych i informacji,
- gromadzenie i przetwarzanie danych,
- analizę danych i informacji,
- ocenę wyników monitoringu oraz przygotowywanie wstępnej rekomendacji zmian,
- składanie raz w roku Burmistrzowi miasta oraz Wydziałowi Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego w Będzinie sprawozdań z realizacji planu.

5. Jak wynika z danych przedstawionych w sprawozdaniu w latach 2007-2008 zebrano od mieszkańców mniej odpadów niż zakładano w prognozie pomimo, że liczba umów na odbiór odpadów komunalnych wzrastała. Stan ten może być spowodowany spalaniem odpadów w paleniskach domowych oraz podrzucaniem odpadów na dzikie wysypiska.

Poddano w wątpliwość wielkości przyjętych w PGO dla gm. Wojkowice wskaźników prognostycznych (zbyt duże wartości) – analogiczne stwierdzenie pojawiło się w sprawozdaniu z realizacji Krajowego Planu Gospodarki Odpadami (oceniono, że wyliczone dla Polski prognozy są zawyżone w stosunku do rzeczywistych zmian). Przy aktualizacji gminnego planu gospodarki odpadami zgodnie z wnioskiem z poprzedniego sprawozdania prognoza wytwarzanych odpadów komunalnych zostanie zweryfikowana.

6. Zapewnienie odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

a) Surowce wtórne i odpady opakowaniowe.

W przypadku opakowań z papieru, opakowań wielomateriałowych oraz stali i aluminium nie uzyskano pożądanych efektów, jednak łącznie, bilans ilościowy odpadów zebranych selektywnie kształtuje się dodatnio.

b) Odpady biodegradowalne.

W latach 2007-2008 nie osiągnięto planowanego poziomu odzysku odpadów ulegających biodegradacji. Wg obliczeń w latach tych zeskładowano 1 312,59 i 1 279,62 Mg odpadów ulegających biodegradacji. Ilość odpadów dopuszczonych do składowania została przekroczona o kolejno: 108,59 Mg, i 75,62 Mg.

Najmniejsze efekty, a tym samym najwyższe braki widoczne są w zbiorce opakowań z papieru i tektury. Należy dążyć do osiągnięcia poziomu składowania odpadów ulegających biodegradacji nie przekraczającego 1 050 Mg - w roku 2010. W obliczeniach przyjęto, że część odpadów organicznych powstających na terenach miejskich jest zagospodarowana przez mieszkańców we własnym zakresie. Brak odpowiednich badań oraz ankietyzacji mieszkańców dotyczących składu odpadów w mieście, pozwala stwierdzić, że do szacunkowych obliczeń i założeń, na temat ilości odpadów ulegających biodegradacji, należy podchodzić z dużą ostrożnością.

c) Odpady wielkogabarytowe, budowlane i niebezpieczne.

W 2008 r. wdrożono w gminie punktową zbiórkę odpadów niebezpiecznych w postaci przeterminowanych leków i zużytych baterii. Dla tego strumienia odpadów nie zrealizowano założeń planu. Bilans ilościowy zebranych selektywnie odpadów wielkogabarytowych, budowlanych i niebezpiecznych kształtuje się ujemnie. W przypadku odpadów budowlanych i remontowych pochodzenia komunalnego, należy wziąć pod uwagę możliwość oddawania tych odpadów przez mieszkańców do odzysku, jako odpadów budowlanych – klasyfikujących się do grupy 17.

W związku z powyższym, konieczne jest podjęcie działań naprawczych prowadzących do osiągnięcia planowanych limitów odzysku tych odpadów. W ramach działań naprawczych należy zwiększyć nadzór nad realizacją obowiązków określonych w regulaminie utrzymania czystości i porządku w gminie wobec właścicieli nieruchomości oraz przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

d) Unieszkodliwianie odpadów.

Na terenie gminy Wojkowice nie ma obiektów unieszkodliwiania odpadów poza składowiskiem. Przy aktualizacji PGO dla Miasta Wojkowice należy zweryfikować dane dotyczące ilości wytwarzanych odpadów komunalnych ogółem obliczonych na podstawie wskaźnika wytwarzania.

1.3. Metodyka opracowania

Metodyka prowadzonych prac nad niniejszym dokumentem polegała w pierwszej kolejności na analizie zapisów dotychczasowego PGO, dokumentów sprawozdawczych z jego realizacji oraz analizie danych ilościowych i jakościowych w gospodarce odpadami na terenie miasta. Jest to istotne ze względu na fakt, iż niniejszy dokument jest przede wszystkim aktualizacją poprzedniego, a co za tym idzie – jego podstawowym zadaniem jest odniesienie zapisów dokumentu pierwotnego (oraz dostosowanie ich) do bieżącej sytuacji i uwarunkowań.

Kolejnym krokiem był szereg przeprowadzonych rozmów, obserwacji i analiz materiałów związanych z ochroną środowiska w mieście. Jednocześnie prowadzono rozmowy z organami gminy oraz z podmiotami kluczowymi dla różnych aspektów ochrony środowiska w mieście. Takie przygotowanie pozwoliło na opracowanie wstępnego projektu dokumentu, który zostanie skierowany do procedury opiniowania prowadzonego przez:

- Zarząd Województwa Śląskiego (ocena spójności z dokumentami strategicznymi na poziomie województwa),
- Zarząd Powiatu Będzińskiego (ocena pod względem zgodności z planami powiatowymi),
- Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach (pod względem aspektów gospodarki wodno - ściekowej),

- Państwowy Wojewódzki Inspektorat Sanitarny w Katowicach (pod względem oddziaływania Planu na zdrowie ludzi),
- Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Katowicach (pod względem oddziaływania planowanych przedsięwzięć na istniejące formy ochrony przyrody).

Zakres opracowania spełnia wymagania rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz.U. Nr 66, poz. 620, z późn. zm.).

Niniejsza Aktualizacja PGO uwzględnia cele i kierunki działań opisane:

1) na szczeblu państwowym w:

- Polityce Ekologicznej Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do 2016,
- Krajowym Planie Gospodarki Odpadami 2010,
- Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych,
- Strategii Rozwoju Energetyki Odnawialnej,
- Narodowej Strategii Edukacji Ekologicznej,
- Krajowym Programie Zwiększania Lesistości.

2) na poziomie wojewódzkim w:

- Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „ŚLĄSKIE 2020”,
- w Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Śląskiego,
- w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2007-2013,
- w Planie zagospodarowania przestrzennego Województwa Śląskiego (przyjętego uchwałą Nr II/21/2/2004 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 21 czerwca 2004 r.).

3) na poziomie powiatowym w:

- Strategii Rozwoju Powiatu Będzińskiego na lata 2009-2020,
- w Planie Gospodarki Odpadami dla Powiatu Będzińskiego.

4) oraz na szczeblu lokalnym w:

- Programie usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta Wojkowice,
- Strategii Rozwoju Miasta Wojkowice na lata 2000-2010,
- Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Wojkowice na lata 2010-2013,
- w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- w uchwale w sprawie „Regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie”.

2. Uwarunkowania wynikające z dokumentów strategicznych wyższego szczebla

POLITYKA EKOLOGICZNA PAŃSTWA NA LATA 2009 – 2012 Z PERSPEKTYWA DO ROKU 2016

„Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016” bierze pod uwagę zobowiązania wynikające z przystąpienia Polski do Unii Europejskiej. Przy jej opracowywaniu uwzględniono nie tylko strategiczne i programowe dokumenty rządu Rzeczypospolitej Polskiej, ale także Wspólnoty Europejskiej. Polska polityka ekologiczna opiera się na konstytucyjnej zasadzie zrównoważonego rozwoju.

Pod kątem gospodarki odpadami, PEP ustanowiła następujące cele średniookresowe do 2016 r.:

- utrzymanie tendencji oddzielenia ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju (mniej odpadów na jednostkę produktów, mniej opakowań, dłuższe okresy życia produktów itp.),
- znaczne zwiększenie odzysku energii z odpadów komunalnych w sposób bezpieczny dla środowiska,
- zamknięcie wszystkich składowisk, które nie spełniają standardów UE i ich rekultywacja,
- sporządzenie spisu zamkniętych oraz opuszczonych składowisk odpadów wydobywczych, wraz z identyfikacją obiektów wpływających znacząco na środowisko,
- eliminacja kierowania na składowiska zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych baterii i akumulatorów,
- pełne zorganizowanie krajowego systemu zbierania wraków samochodów i demontaż pojazdów wycofanych z eksploatacji,
- takie zorganizowanie systemu preselekcji sortowania i odzysku odpadów komunalnych, aby na składowiska nie trafiało ich więcej niż 50% w stosunku do odpadów wytworzonych w gospodarstwach domowych.

PEP wskazuje, że aby osiągnąć cele średniookresowe konieczne jest w latach 2009-2012:

- zorganizowanie banku danych o odpadach (do końca 2009 r.),
- reformowanie obecnego systemu zbierania i odzysku odpadów komunalnych w gminach, dające władzom samorządowym znacznie większe uprawnienia w zarządzaniu i kontrolowaniu systemu (do końca 2009 r.),
- zwiększenie stawek opłat za składowanie odpadów zmieszanych biodegradowalnych oraz odpadów, które można poddać procesom odzysku,
- finansowe wspieranie przez fundusze ekologiczne inwestycji dotyczących odzysku i recyklingu odpadów, a także wspieranie wdrożeń nowych technologii w tym zakresie,
- dostosowanie składowisk odpadów do standardów UE (do końca 2009 r.),
- wprowadzenie rozwiązań poprawiających skuteczność systemu recyklingu wyeksploatowanych pojazdów,
- finansowe wspieranie przez fundusze ekologiczne modernizacji technologii prowadzących do zmniejszania ilości odpadów na jednostkę produkcji (technologie małoodpadowe),
- realizacja projektów dotyczących redukcji ilości składowanych odpadów komunalnych i zwiększenia udziału odpadów komunalnych poddawanych odzyskowi i unieszkodliwieniu wspieranych dotacjami Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko”,
- intensyfikacja edukacji ekologicznej promującej minimalizację powstawania odpadów (np. opakowań, toreb foliowych) i ich preselekcję w gospodarstwach domowych,
- wzmocnienie przez Inspekcję Ochrony Środowiska kontroli podmiotów odbierających odpady od wytwórców oraz podmiotów posiadających instalacje do odzyskiwania i unieszkodliwiania odpadów,
- dokończenie akcji likwidacji mogiłników, zawierających przeterminowane środki ochrony roślin i inne odpady niebezpieczne oraz akcji eliminacji PCB z transformatorów i kondensatorów (do końca 2010 r.).

AKTUALIZACJA PLANU GOSPODARKI ODPADAMI DLA WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Celem dokumentu jest określenie systemu dobrej gospodarki odpadami na Śląsku uwzględniającej wymagania środowiskowe, ekonomiczne i społeczne. Zaktualizowany Plan przedstawia propozycję nowoczesnego i skutecznego systemu gospodarowania odpadami, zgodnego z Krajowym Planem Gospodarki Odpadami 2010, Polityką Ekologiczną Państwa, przepisami oraz dobrymi praktykami w dziedzinie zarządzania systemami gospodarki odpadami. W dokumencie dokonano analizy stanu aktualnego w odniesieniu do skali regionu. Zidentyfikowano występujące problemy i wskazano słabe strony istniejącego stanu. W odniesieniu do tego, sformułowano cele i kierunki działań oraz zadania z zakresu gospodarki odpadami mające na celu wyeliminowanie zidentyfikowanych nieprawidłowości.

W oparciu o dokonane założenia i przyjęte cele, a także po uwzględnieniu szeregu uwag przekazanych przez ekspertów i praktyków (pracownicy administracji, zarządzający instalacjami, podmioty prowadzące działalność w zakresie gospodarki odpadami), zaproponowano system gospodarki odpadami polegający na podziale województwa na Regiony Gospodarki Odpadami Komunalnymi, w ramach których będą realizowane przedsięwzięcia związane z zagospodarowaniem wytwarzanych odpadów.

KRAJOWY PROGRAM OCZYSZCZANIA KRAJU Z AZBESTU (POKA)

Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032 jest aktualizacją dotychczas obowiązującego Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski.

Główne cele POKA to:

- usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest,
- minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju,
- likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Cele główne zostały podzielone na 5 bloków tematycznych, w ramach których realizowane będą zaplanowane działania:

- zadania legislacyjne;
- działania edukacyjno - informacyjne;
- zadania w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest;
- monitoring realizacji Programu w postaci elektronicznego Systemu Informacji Przestrzennej monitoringu procesu usuwania wyrobów zawierających azbest;
- działania w zakresie oceny narażenia i ochrony zdrowia, w tym działalność Ośrodka Referencyjnego Badań i Oceny Ryzyka Zdrowotnych Związanych z Azbestem.

Program tworzy m.in. następujące możliwości:

- składowanie odpadów azbestowych na składowiskach podziemnych,
- wdrażanie nowych technologii umożliwiających unicestwienie włókien azbestu,
- pozostawianie w ziemi – w dopuszczonych prawem przypadkach – wyrobów azbestowych wycofanych z użytkowania.

Ponadto Program przewiduje:

- do 2012 r. przeprowadzenie pełnej i rzetelnej inwentaryzacji oraz ustalenie rozmieszczenia terytorialnego azbestu i wyrobów zawierających azbest,
- utworzenie i uruchomienie elektronicznego Systemu Informacji Przestrzennej do monitoringu usuwania wyrobów zawierających azbest,
- podjęcie prac legislacyjnych umożliwiających egzekwowanie obowiązków nałożonych na podmioty fizyczne i prawne oraz zasilanie danymi elektronicznego systemu monitorowania realizacji Programu,

- zwiększenie zaangażowania administracji samorządowej, szczególnie gmin.

PROGRAM USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU MIASTA WOJKOWICE

Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Wojkowice opracowany został w 2009 r., zgodnie z obowiązującym wówczas stanem prawnym. Celem Programu jest wybór i wskazanie optymalnej drogi postępowania w zakresie gospodarki odpadem niebezpiecznym, jakim jest azbest, występującym na terenie Miasta Wojkowice. Przedstawione cele i działania są zgodne z obowiązującym ustawodawstwem oraz kierunkami działań i celami określonymi w programach różnych szczebli (krajowym, wojewódzkim).

W Programie, w oparciu o wyniki analiz stanu istniejącego i prognozowanych zmian, opracowano program działań i wytyczono cele oraz zadania strategiczne (z podaniem harmonogramu realizacji i określeniem kosztów eksploatacyjnych systemu oraz kosztów inwestycyjnych zadań). Realizacja tych działań, umożliwi spełnienie obowiązujących i przewidywanych wymogów prawnych, uporządkowanie i scentralizowanie gospodarki odpadami zawierającymi azbest oraz poprawę jakości środowiska oraz bezpieczeństwa zdrowia ludzi na terenie gminy.

STRATEGIA ROZWOJU POWIATU BĘDZIŃSKIEGO NA LATA 2009-2020

Opracowana w 2008 roku „Strategia Rozwoju Powiatu Będzińskiego na lata 2009-2020” stanowi aktualizację analogicznego dokumentu, który powstał osiem lat wcześniej tj. „Strategii Rozwoju Powiatu Będzińskiego na lata 2000-2008”. Na podstawie sześciu zasadniczych obszarów rozwoju regionu określonych w Strategii wyznaczono priorytety, wśród których znalazł się **priorytet II: Zwiększenie efektywności ochrony środowiska i rewitalizacji obszarów zdegradowanych**. W ramach tego priorytetu wyznaczono następujący cel: **Poprawa jakości środowiska powiatu poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza, zrzutu nieoczyszczonych ścieków oraz ochronę ziemi**.

MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA WOJKOWICE

Na wniosek Burmistrza Miasta Wojkowice po stwierdzeniu zgodności z ustaleniami obowiązującego „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Wojkowice”, przyjętego Uchwałą Nr XLIV/217/2006 Rady Miejskiej w Wojkowicach, z dnia 21 sierpnia 2006 roku uchwalono Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Wojkowice – uchwała nr XXXIV/228/2009r. Rady Miasta Wojkowice z dnia 25 maja 2009r.

Rozdział 4 uchwalonego Planu w całości poświęcony został zasadom ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego. W tej części opracowania ustalono iż dla wszystkich terenów położonych w granicach miasta obowiązują ustalenia związane z ochroną środowiska, przyrody oraz ustalenia szczegółowe w zakresie ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem, ochrony powierzchni ziemi i środowiska, ochrony przed hałasem, ochrony wód, ochrony terenów zieleni i wartości krajobrazowych, ochrony przed awariami.

STRATEGIA ROZWOJU MIASTA WOJKOWICE NA LATA 2000-2010

Zgodnie z misją rozwojową miasta „*Wojkowice mają być miastem rozwiniętym gospodarczo, atrakcyjnym dla inwestorów, ułatwiającym mieszkańcom samorealizację życiową oraz zamieszkiwanie w harmonijnym krajobrazie i czystym środowisku*”. Osiągnięcie celu głównego wymaga realizacji celów strategicznych, wśród których określono następujący cel: „*Odzyskanie równowagi przyrodniczej w stopniu zapewniającym trwałość procesów przyrodniczych i biologiczne warunki życia mieszkańców przy równoczesnym zaspokajaniu potrzeb społecznych i gospodarczych miasta*”.

Dla tak sformułowanego celu strategicznego w zakresie ochrony środowiska przedstawiono również konkretne przedsięwzięcia, które powinny być zrealizowane dla osiągnięcia założonej misji rozwojowej.

Generalnie przedsięwzięcia określone w strategii zamykają się w dwóch sferach funkcjonalnych gminy tj. w sferze społeczno - gospodarczej i sferze ekologiczno - infrastrukturalno - przestrzennej. Zagadnienia dotyczące środowiska zostały przyporządkowane do drugiej ze stref. Wśród nich znalazły się:

Poprawa stanu środowiska naturalnego

Cele pośrednie:

- Rozwiązanie problemu kanalizacji i oczyszczalni ścieków.
- Zagospodarowanie odpadów poprzez stworzenie systemu racjonalnej gospodarki odpadami.
- Rewitalizacja obszarów zdewastowanych i zdegradowanych.
- Ochrona terenów leśnych i zieleni miejskiej.
- Likwidacja źródeł niskiej emisji na terenach zurbanizowanych.

3. Informacje o gminie

Położenie administracyjne Gminy

Administracyjnie gmina Wojkowice należy do powiatu będzińskiego. Jest to gmina miejska, znajdująca się w północno-wschodniej części Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego. Gmina Wojkowice utworzona została z trzech niegdyś odrębnych jednostek administracyjnych: Wojkowic Komornych, Żychcic oraz Kamyc. Od południa gmina graniczy z miastami Siemianowice Śląskie i Piekary Śląskie, granica ta jest zarazem granicą powiatu będzińskiego. Od zachodu i północy graniczy z gminą Bobrowniki, od północnego – wschodu z gminą Psary, a od wschodu i południowego wschodu z gminą miejską Będzin.

Zagospodarowanie terenu i struktura powierzchni

Ponad połowę terenu miasta zajmują tereny rolnicze (59,20%), tereny zurbanizowane stanowią około 10,6% powierzchni, tereny przemysłowe około 8,2% powierzchni miasta, a pozostałe tereny stanowiące 22% powierzchni Miasta, to szlaki transportowe, zbiorniki wodne, tereny leśne i nieużytki.

Sieć hydrograficzna

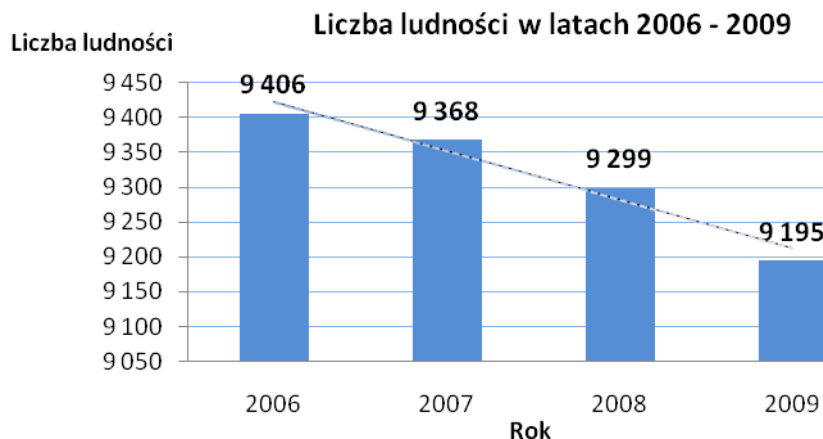
Obszar gminy jest w całości odwadniany do Wisły poprzez rzekę Brynicę wraz z jej lewobrzeżnymi dopływami:

- potokiem Jaworznik, znajdującym się w części zachodniej Miasta,
- potokiem Wielonka, znajdującym się w części wschodniej.

Rzeka Brynica stanowi południową granicę Wojkowic. Brynica płynie obwałowanym i wybetonowanym korytem na całej długości w granicach Miasta. Regulacja Brynicy związana była głównie z zajęciem naturalnych terenów zalewowych pod budownictwo, jak również z oddziaływaniem górnictwa na powierzchnię terenu. Koryta te zostały wyprostowane, wybrukowane bądź wyłożone płytami betonowymi i otoczone obwałowaniami (w latach 80 - tych) ze względu na szkody górnicze i ciągłe osiadanie. Koryto rzeki jest w ten sposób uregulowane na odcinku od zbiornika Kozłowa Góra do ujścia do Przemszy.

Spółeczność lokalna

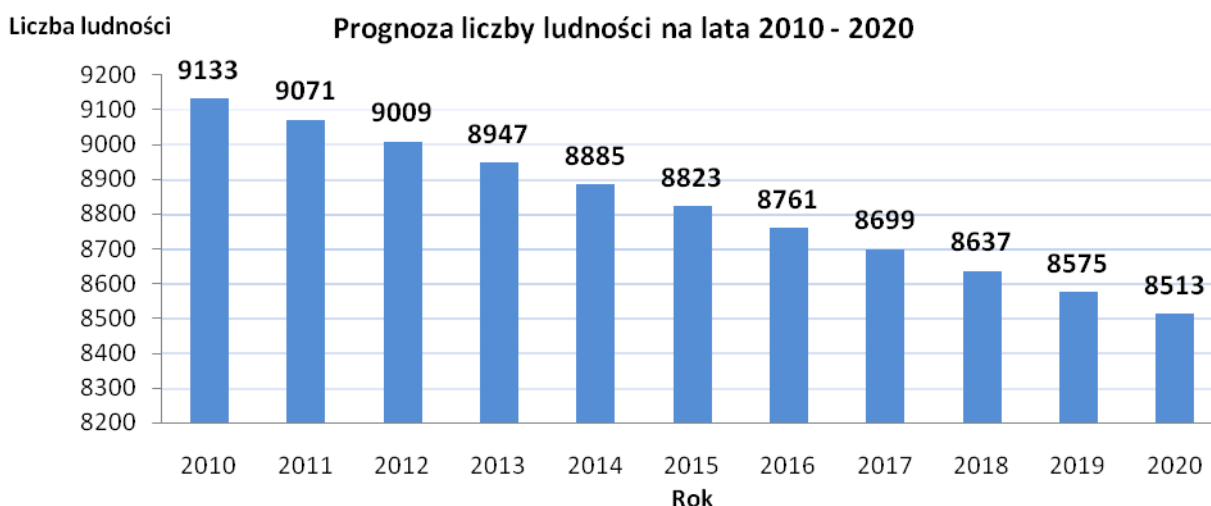
Według informacji GUS (stan na dzień 31.12.2009 r.) w roku 2009 miasto zamieszkiwało 9 195 osób. Liczba osób zamieszkujących gminę stanowi 6,1% liczby ludności powiatu będzińskiego. Począwszy od roku 2006 liczba ludności malała.

Rysunek 1. Liczba ludności w latach 2006 - 2009 w mieście Wojkowice (wg. faktycznego miejsca zamieszkania).

Źródło: GUS

Według średniej, określającej spadek liczby ludności na przełomie lat 2006-2009, określono prognozę liczby ludności dla Miasta Wojkowice do roku 2020. Dane liczbowe przedstawiono na rysunku poniżej.

Rysunek 2. Prognoza liczby ludności w latach 2010-2020 dla miasta Wojkowice.

Źródło: Opracowanie własne.

Charakterystyka pozarolniczego sektora gospodarczego

Według danych statystycznych GUS (stan na dzień 31.12.2009) na terenie miasta Wojkowice działalność prowadzi:

- w sektorze publicznym ogółem **6** podmiotów gospodarki narodowej (z czego 5 zalicza się do jednostek państwowego i samorządowego prawa budżetowego, a 1 to spółka handlowa),
- w sektorze prywatnym ogółem **650** podmiotów gospodarki narodowej (należy do nich 599 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, 35 spółek handlowych, 6 spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego, 1 spółdzielnia, oraz 9 stowarzyszeń i organizacji społecznych).

Tabela 1. Podmioty gospodarcze prowadzące działalność na terenie miasta Wojkowice.

Podmioty gospodarki narodowej ogółem	Sektor publiczny		Sektor prywatny	
818	17	Jednostki państwowe i samorządowe prawa budżetowego	622	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
	3	Spółki handlowe	36	Spółki handlowe
			1	Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego
			3	Spółdzielnie
			12	Stowarzyszenia i organizacje społeczne
			1	Fundacje
	20	Ogółem	675	Ogółem

Źródło: GUS (stan na dzień 31.12. 2009)

Gospodarka wodno – ściekowa

Zaopatrzenie w wodę

Główne źródło zasilania w wodę, w mieście stanowi wodociąg Φ 400 mm łączący magistrale:

1. Φ 1100 mm SUW "Kozłowa Góra" – Chorzów,
2. Φ 600 mm SUW Będzin-Czeladź, który doprowadza wodę.

Sieć rozdzielcza zasilana jest z przewodu Φ 400mm, a prowadzona jest głównie w systemie pierścieniowym. Istniejąca sieć wymaga sukcesywnej wymiany ze względu na zły stan techniczny spowodowany m.in. uszkodzeniami górnictwami. Obecnie największej wody dostarczane jest z ujęcia „Rozkówka” w Będzinie.

Prowadzone jest również ujęcie wód powierzchniowych ze Zbiornika Nr I Rogoźnik na potoku Jaworznik przez FORTUM Częstochowa S.A. z siedzibą w Częstochowie. Woda wykorzystywana jest do celów przemysłowych (do sytemu ciepłowniczego). Wody pobierane są okresowo.

Odprowadzanie ścieków

Gmina posiada sieć sanitarną, deszczową i ogólnospławną w rejonach o skupionej zabudowie (główne ulice i osiedla mieszkaniowe). Ścieki są odprowadzane do gminnej oczyszczalni ścieków. Ze względu na uwarunkowania terenowe, ścieki z zachodnich obszarów miasta są przepompowywane bezpośrednio do oczyszczalni lub po przekroczeniu wydajności pompowni, gromadzone są w zbiorniku awaryjnym, a następnie przepompowywane na oczyszczalnię.

Aktualnie bez dostępu do sieci kanalizacyjnej są obszary zabudowy jednorodzinnej i zagrodowej (70% powierzchni miasta). Według stanu na dzień 31 maja 2010r. liczba nieruchomości, z których ścieki są odprowadzane do przydomowych osadników wynosi około 1117. Z tych rejonów wywóz ścieków na oczyszczalnię prowadzony jest wozami asenizacyjnymi przez koncesjonowane, uprawnione firmy. Na terenie gminy funkcjonują również 2 przydomowe oczyszczalnie ścieków.

Do kanalizacji miejskiej odprowadzane są ścieki sanitarne wytworzone przez mieszkańców oraz średnie i mniejsze zakłady przemysłowe. Długość sieci kanalizacyjnej (sieć rozdzielcza i kolektory) wynosi 27,8 km., która poza terenem gminy obejmuje również gminę Będzin - Grodziec. Właścicielem oraz zarządcą oczyszczalni ścieków jest gmina Wojkowice. Bezpośrednim odbiornikiem oczyszczonych ścieków jest rzeka Brynica. Oczyszczalnia spełnia wymagania prawne w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy

wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego.

W ciągu roku w oczyszczalni powstaje **115 Mg osadów ściekowych** (ilość suchej masy), które przed ich zagospodarowaniem poddawane są stabilizacji tlenowej, a następnie zostają zagęszczone na prasie „Kleina”. Powstające osady ściekowe wykorzystywane są do rekultywacji terenów, w tym gruntów na cele orne.

Szacuje się, że ok. 64 Mg s.m. osadów powstaje ze ścieków wytworzonych na terenie gminy Wojkowice.

4. Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi

4.1. Źródła

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, kwestia systemu gospodarki odpadami komunalnymi stanowi zadanie własne samorządów terytorialnych. Odpady komunalne to odpady powstające w gospodarstwach domowych, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Źródła odpadów komunalnych:

- gospodarstwa domowe,
- obiekty użyteczności publicznej i obsługi ludności,
- handel,
- obiekty remontowane,
- inne źródła: ulice, cmentarze.

Skład i struktura odpadów komunalnych wytworzonych na terenach miejskich i wiejskich różnią się zasadniczo. Odpady powstałe na terenach miejskich charakteryzują się wyższą wartością opałową.

Z uwagi na fakt, że część mieszkańców gminy Wojkowice nie zawarło umów na odbieranie odpadów komunalnych, uznaje się, że ilość odpadów zebranych nie jest jednoznaczna z ilością odpadów wytworzonych. W celu przedstawienia bilansu wytwarzanych odpadów komunalnych na terenie gminy posłużono się wskaźnikami zamieszczonymi w Aktualizacji planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego (APGO WŚ).

W tabeli nr 2 przedstawiono wskaźniki wytwarzania odpadów, które przyjęto do wyznaczenia bilansu wytwarzanych odpadów komunalnych w gminie Wojkowice.

Tabela 2. Wskaźniki ilości wytwarzanych odpadów komunalnych dla roku bazowego 2006.

Lp.	Źródło odpadów	Wartości wskaźników [kg/M/rok 2006]
		małe miasto
1.	Odpady z gospodarstw domowych	230
2.	Odpady z infrastruktury (handel, usługi, rzemiosło, szkolnictwo i In.)	95
Razem		325

Na podstawie wskaźników przedstawionych w tabeli powyżej obliczono ilość odpadów komunalnych z gospodarstw domowych oraz z obiektów infrastruktury. Przyjmując (wg KPGO), że wskaźnik wytwarzania wzrasta w skali roku o 1% dla odpadów z gospodarstw domowych oraz 0,5 % dla odpadów z infrastruktury (handel, usługi, rzemiosło, szkolnictwo i in.), dla roku 2009 wartość wskaźnika na poziomie **333,4 kg/M/rok (237 + 96,4)**.

Tabela 3. Ilość wytworzonych odpadów komunalnych w roku 2009.

Lp.	Źródło odpadów	Ilość odpadów [Mg/rok 2009]
		małe miasto
1.	Odpady z gospodarstw domowych	2179,2
2.	Odpady z infrastruktury (handel, usługi, rzemiosło, szkolnictwo i in.)	886,4
Razem		3065,6

W APGOWŚ przyjęto również wskaźniki do oszacowania pozostałych rodzajów odpadów komunalnych. Wartości tych wskaźników przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 4. Wskaźniki do oszacowania pozostałych rodzajów odpadów.

Lp.	Źródło odpadów	Wartości wskaźników na rok bazowy 2006 [kg/M/rok]	Wartości wskaźników na rok 2009 [kg/M/rok]
		małe miasto	
1.	Odpady z ogrodów i parków	12,0	12,0
2.	Odpady z targowisk	3,0	3,0
3.	Odpady z czyszczenia ulic i placów	7,0	7,75
4.	Odpady wielkogabarytowe	15,0	15,2

Średni skład morfologiczny wytwarzanych odpadów z gospodarstw domowych oraz z infrastruktury ustalono w oparciu o wyniki badań prowadzonych na terenie kraju w okresie 2000-2005. Skład i ilość poszczególnych frakcji w wytworzonych odpadach komunalnych z gospodarstw domowych i obiektów infrastruktury na terenie miasta (wg „Krajowego Planu Gospodarki Odpadami 2010”) przedstawiają poniższe tabele (5, 6).

Tabela 5. Średni skład morfologiczny i ilość poszczególnych frakcji wytworzonych odpadów z gospodarstw domowych w gminie miejskiej Wojkowice.

Lp.	Fracje odpadów	Miasto	Ilościowy skład morfologiczny wytworzonych odpadów z gospodarstw domowych
		%	Mg/rok
1	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	34	740,9
2	Odpady zielone	2	43,6
3	Papier i tektura	20	435,8
4	Drewno	1,5	32,7
5	Opakowania wielomateriałowe	4	87,2
6	Tworzywa sztuczne	14	305,1
7	Szkło	8	174,3
8	Metal	5	109,0
9	Odzież, tekstylia	1	21,8
10	Odpady mineralne	10	217,9
11	Odpady niebezpieczne	0,5	10,9
Razem		100	2 179,2

Tabela 6. Średni skład morfologiczny i ilość poszczególnych frakcji wytworzonych odpadów z obiektów infrastruktury w gminie miejskiej Wojkowice.

Lp.	Fracje odpadów	Miasto	Ilościowy skład morfologiczny wytworzonych odpadów z obiektów infrastruktury
		%	Mg/rok
1	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	10	88,6
2	Odpady zielone	2	17,7
3	Papier i tektura	27	239,3
4	Drewno	1,4	12,4
5	Opakowania wielomateriałowe	18	159,6
6	Tworzywa sztuczne	18	159,6
7	Szkło	10	88,6
8	Metal	5	44,3
9	Odzież, tekstylia	3	26,6
10	Odpady mineralne	5	44,3
11	Odpady niebezpieczne	0,6	5,3
Razem		100	886,4

W tabeli poniżej przedstawiono sumę ilości wytwarzanych odpadów komunalnych w roku 2009 na terenie miasta Wojkowice. Bilans obejmuje następujące odpady:

1. odpady komunalne z gospodarstw domowych i obiektów infrastruktury,
2. odpady z ogrodów i parków,
3. odpady z targowisk,
4. odpady z czyszczenia ulic,
5. odpady wielkogabarytowe.

Tabela 7. Bilans odpadów komunalnych wytworzonych na terenie miasta Wojkowice.

Lp.	Fracje odpadów	Ilość [Mg/2009 r.]
1.	Odpady komunalne z gospodarstw domowych i obiektów infrastruktury, w tym:	3 065,6
1.1	<i>Odpady kuchenne ulegające biodegradacji</i>	829,6
1.2	<i>Odpady zielone</i>	61,3
1.3	<i>Papier i tektura</i>	675,2
1.4	<i>Drewno</i>	45,1
1.5	<i>Opakowania wielomateriałowe</i>	246,7
1.6	<i>Tworzywa sztuczne</i>	464,6
1.7	<i>Szkło</i>	263,0
1.8	<i>Metal</i>	153,3
1.9	<i>Odzież, tekstylia</i>	48,4
1.10	<i>Odpady mineralne</i>	262,2
1.11	<i>Odpady niebezpieczne</i>	16,2
2.	Odpady z ogrodów i parków	110,3
3.	Odpady z targowisk	27,6
4.	Odpady z czyszczenia ulic	71,3
5.	Odpady wielkogabarytowe	139,8
Razem		3 414,6

Tabela 8. Ilość wytworzonych odpadów ulegających biodegradacji w 2009 roku.

Lp.	Nazwa	Ilość [Mg]
1	Odpady z ogrodów i parków – część biodegradowalna	88,3
2	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne – część ulegająca biodegradacji	1 611,2
3	Odpady z targowisk – część ulegająca biodegradacji	13,8
Razem		1 713,2

Należy oczekiwać, że w miarę rozwoju gospodarczego kraju i poprawy sytuacji finansowej mieszkańców, skład morfologiczny odpadów będzie się zmieniał, upodabniając się stopniowo do składu odpadów w krajach Europy Zachodniej. Wraz z upływem czasu nastąpi w nich spadek zawartości substancji organicznej przy jednoczesnym wzroście ilości odpadów opakowaniowych (papier, tworzywa sztuczne, szkło). Jednocześnie zmniejszała się będzie stopniowo zawartość frakcji mineralnej, jako efekt zastępowania węgla w ciepłownictwie innymi źródłami energii (gaz, olej opałowy).

Grupą odpadów bardzo ważną z punktu widzenia ochrony środowiska naturalnego są wytwarzane przez mieszkańców odpady mające właściwości odpadów niebezpiecznych. Należą do nich m. in.:

- zużyte baterie, akumulatory itp.,
- odpady zawierające rtęć (lampy rtęciowe, termometry),
- pozostałości oraz opakowania po farbach i lakierach,
- rozpuszczalniki organiczne,
- inne substancje chemiczne np. służące do wywabiania plam, środki czyszczące,
- środki ochrony roślin oraz opakowania po nich,
- zbiorniki po aerozolach, pozostałości po domowych środkach do dezynfekcji i dezynsekcji,
- zużyte oleje smarowe i silnikowe,
- odczynniki chemiczne,
- przeterminowane lekarstwa,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- odpady azbestu.

W niniejszym opracowaniu przez odpady komunalne rozumie się przede wszystkim odpady wymienione w grupie 20 katalogu odpadów (ustanowionego w drodze rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów – Dz. U. nr 112, poz. 1206) oraz odpady opakowaniowe (w tym surowce wtórne) pochodzące z selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

4.2. Ilości zebrane, ilości poddane odzyskowi i unieszkodliwieniu

Z terenu miasta zebrano ogółem 2 986,67 Mg odpadów komunalnych, w tej ilości znajdują się zmieszane odpady komunalne oraz odpady zebrane selektywnie. Z różnicy odpadów wytworzonych (tabela 7) i zebranych (tabela 9) można wywnioskować, że około 430 Mg odpadów komunalnych trafiło w sposób niekontrolowany do środowiska lub zostało zagospodarowanych we własnym zakresie przez ich wytwórców.

W tabeli poniżej przedstawiono ilości odpadów zebranych z terenu miasta w latach 2006 – 2009.

Tabela 9. Ilości i rodzaje odpadów zebranych z terenu miasta Wojkowice w latach 2006-2009.

Rodzaj odpadów	2006	2007	2008	2009
Odpady ze szkła gospodarczego	90,27	93,76	102,7	114,06
Odpady z tworzyw sztucznych	46,08	53,78	54,42	65,03
Papier i tektura	40,14	42,38	41,04	56,34
Opakowania wielomateriałowe	0	0	0,39	0
Gleba, ziemia, w tym kamienie	3,72	15,3	72,58	40,06
Metale	4,45	4,04	3,06	4,36
Baterie i akumulatory	0	0	0,3	0,21
Odpady wielkogabarytowe	0	5,42	5,4	94,82
Odpady z czyszczenia ulic i placów	26,7	0	12,74	20,3
Przeterminowane leki	0	0	0,086	0,14
Odpady ulegające biodegradacji	155,46	179,9	199,96	181,53
Zmieszane odpady komunalne	2692,97	1948,66	2083,44	2409,82
SUMA	3 059,79	2 343,24	2 576,12	2 986,67

Źródło: Urząd Miasta Wojkowice

Według danych uzyskanych z Urzędu Miasta w Wojkowicach ogólna ilość zebranych odpadów w 2009 r. wyniosła 2 986,67 Mg, w tym: 2 409,82 Mg stanowiły odpady komunalne zmieszane oraz 576,85 Mg odpady zebrane selektywnie.

Odpady przedstawione w tabeli nr 9 (powyżej) zostały poddane procesom odzysku i unieszkodliwiania na terenie miasta, a także w instalacjach poza gminą. W tabeli nr 10 przedstawiono ilości odpadów poddanych procesom odzysku wraz z miejscem prowadzenia odzysku.

Tabela 10. Odpady poddane procesom odzysku oraz miejsca prowadzenia odzysku odpadów zebranych z terenu miasta w roku 2009.

Rodzaj odpadu	[Mg/2009 r.]	Miejsce przeznaczenia odpadów
Odpady ze szkła gospodarczego	114,06	Stacja segregacji „Recykling Wojkowice”
Papier i tektura	56,34	
Odpady z tworzyw sztucznych	64,39	
Metale	4,36	
Gleba i ziemia, w tym kamienie	40,06	Składowisko odpadów „Recykling Wojkowice”
Odpady z tworzyw sztucznych	0,64	Ekorecykling, Beata Wojtasik, Radzionków
Odpady ulegające biodegradacji	144,63	SOWEX Sp. z o.o., Sosnowiec
	36,9 ¹	Zagospodarowane we własnym zakresie przez właścicieli nieruchomości
Baterie i akumulatory	0,21	Firmy wskazane przez organizację REBA S.A. w Warszawie
Zmieszane odpady komunalne	1428,82	Prywatny Zakład Oczyszczania miasta Waldemar Strach, Piekary Śląskie - sortownia

¹ szacunki własne Urzędu Miasta w Wojkowicach

Źródło: Urząd Miasta Wojkowice

Z powyższej tabeli wynika, że łącznie procesom odzysku poddano 1890,42 Mg odpadów. Największą ilość zmieszanych odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Wojkowic poddano odzyskowi w sortowni odpadów komunalnych w Piekarach Śląskich oraz w stacji segregacji „Recykling Wojkowice” (odpady zebrane selektywnie). W 2009 roku procesom odzysku poddano w niej 239,15 Mg odpadów. Pod względem ilości odpadów przyjętych do odzysku, na trzecim miejscu jest firma SOWEX z Sosnowca, która poddała odzyskowi prawie 145 Mg odpadów ulegających biodegradacji zebranych z

terenu miasta Wojkowice. Firma „Prywatny Zakład Oczyszczania Miasta” Waldemar Strach w Piekarach Śląskich, która w ciągu roku odzyskała:

- ok. 30% odpadów w postaci drobnych frakcji mineralnych (popioły i żużle paleniskowe) - te odpady wykorzystywane są do rekultywacji terenów,
- ok. 3% surowców wtórnych, które przekazywane są do dalszego odzysku.

Według informacji przekazanej przez „Recykling Wojkowice” w październiku 2009 r. spółka rozpoczęła działalność w zakresie zagospodarowania odpadów w procesie odzysku R15 (tj. mechanicznej obróbce na dwusitowym przesiewaczu mobilnym). W wyniku zastosowanego procesu odzysku w IV kwartale 2009 r. wytworzono odpady o następujących udziałach procentowych:

- minerały (np. piasek, kamienie) o kodzie 191209 – **29,8%** (wykorzystane na składowisku do budowy skarp, w tym obwałowań i kształtowania korony składowiska w eksploatacji nadpoziomowej);
- odpady użytkowe o kodach: 150101, 150102, 150104, 150107 – **0,20%** (przekazane do odzysku recyklerom);
- inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) o kodzie 191212 z mechanicznej obróbki odpadów, inne niż wymienione w 191211 – **70%** (przeznaczone do składowania na składowisku w Wojkowicach w procesie D5).

Ponieważ przedstawione wyniki za IV kwartał 2009 obejmują zbyt krótki czasookres, nie są wystarczającymi danymi do całościowej oceny na temat ilości odpadów wydzielonych z frakcji zmieszanych odpadów komunalnych. Aby wartości były miarodajne muszą obejmować cały rok sprawozdawczy.

W tabeli 11 poniżej przedstawiono ilości odpadów przekazanych do unieszkodliwienia.

Tabela 11. Odpady poddane procesom unieszkodliwiania oraz miejsca prowadzenia procesu unieszkodliwiania odpadów zebranych z terenu miasta w roku 2009.

Rodzaj odpadu	[Mg/2009 r.]	Miejsce przeznaczenia odpadów
Odpady wielkogabarytowe	78,96	Składowisko „Recykling Wojkowice”
Odpady z czyszczenia ulic i placów	20,3	
Zmieszane odpady komunalne	981	
Przeterminowane leki	0,14	SARPI Dąbrowa Górnicza Sp. z o.o.
Odpady wielkogabarytowe	15,86	I.T.O.Ś. Sp. z o.o. Składowisko odpadów w Lipiu Śląskim
Pozostałości z sortowania zmieszanych odpadów komunalnych	957,3	Prywatny Zakład Oczyszczania miasta Waldemar Strach, Piekary Śląskie - kwatery składowania

Źródło: Urząd Miasta Wojkowice

łącznie procesom unieszkodliwiania poddano 2053,56 Mg odpadów zebranych z terenu miasta. Biorąc pod uwagę sumę zebranych zmieszanych odpadów komunalnych w roku 2009 (2 409,82 Mg), oraz odpadów zebranych selektywnie (576,85 Mg) otrzymujemy informację, iż w 2009 r. z terenu miasta odebrano **2 986,67** Mg odpadów komunalnych. Przyjmując liczbę mieszkańców na poziomie 9195 – uzyskujemy wskaźnik wytwarzania odpadów przez jednego mieszkańca w roku 2009. Wynosi on 324,8 kg/mieszkańca/rok (0,324 Mg/mieszkańca/rok). Wskaźnik ten różni się od wartości wskaźników przedstawionych w APGO WŚ. Według aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Śląskiego wskaźnik wytwarzania dla małych miast w roku 2009 wynosił **0,371** Mg/M/rok. Do dalszych obliczeń przyjęto wskaźniki przyjęte w APGO WŚ.

Według bilansu odpadów komunalnych wytworzonych na terenie miasta Wojkowice w roku 2009 (tabela nr 7), sporządzonego na podstawie wskaźników zawartych w APGO WŚ ogólna ilość odpadów

wytworzonych na terenie gminy kształtowała się na poziomie **3 414,6 Mg/rok**. Wynika z tego, że około 430 Mg wytwarzanych odpadów komunalnych trafiło w sposób niekontrolowany do środowiska.

4.3. Firmy zajmujące się gospodarowaniem odpadami na terenie miasta.

W tabeli poniżej przedstawiono firmy zajmujące się odbieraniem odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie miasta.

Tabela 12. Wyszczególnienie firm zajmujących się zbieraniem odpadów z terenu miasta.

Lp.	Nazwa firmy odbierającej odpady komunalne	Adres	Data obowiązywania zezwolenia
1.	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o.	ul. Śmiłowskiego 15 41-100 Siemianowice Śląskie	05.10.2016 r.
2.	Zakład Oczyszczania Wywozu i Utylizacji Nieczystości „EKO-SYSTEM” S.J. Bożena i Waldemar Strach	ul. Spółdzielcza 1/1 42-274 Konopiska	14.11.2016 r.
3.	ALBA MPGK Sp. z o.o.	ul. Starocmentarna 2 41-300 Dąbrowa Górnicza	22.12.2016 r.
4.	EKOŚRODOWISKO	ul. Cyryla i Metodego 50 41-909 Bytom	25.04.2017 r.
5.	ALBA Ekoserwis Sp. z o.o.**	ul. Sikorskiego 5 41-922 Radzionków	24.10.2014 r.
6.	Przedsiębiorstwo Techniczno - Handlowo - Usługowe „Interpromex” Sp. z o.o.	ul. Paryska 11 42-500 Będzin	30.06.2014 r.
7.	REMONDIS Tarnowskie Góry Sp. z o.o.	ul. Nakielska 1-3 42-600 Tarnowskie Góry	31.08.2015 r.
8.	PTS ALBA Sp. z o.o.	ul. Bytkowska 15 41-503 Chorzów,	11.12.2018 r.
9.	MPGK Sp. z o.o. w Zabrze	ul. Lecha 10 41-800 Zabrze	02.06.2019r.
10.	Zakład Oczyszczania Miasta Zbigniew Strach	Korzonek 98 42-274 Konopiska	08.06.2020r.

Faktycznie działającymi podmiotami na terenie miasta w zakresie odbioru odpadów od właścicieli nieruchomości są: MPGKiM Sp. z o.o. w Siemianowicach Śląskich, Przedsiębiorstwo Techniczno – Handlowo – Usługowe „Interpromex” Sp. z o.o. w Będzinie, Zakład Oczyszczania Wywozu i Utylizacji Nieczystości „EKO-SYSTEM” S.J. Bożena i Waldemar Strach w Konopiskach. W mniejszym zakresie działalność prowadzą firmy: ALBA MPGK Sp. z o.o. w Dąbrowie Górniczej prowadząca na zlecenie gminy zbiórkę odpadów wielkogabarytowych i PTS ALBA Sp. z o.o. w Chorzowie – prowadząca na zlecenie gminy selektywną zbiórkę odpadów komunalnych.

4.4. Gospodarka odpadami komunalnymi w mieście Wojkowice.

Gospodarka odpadami komunalnymi jest jednym z elementów funkcjonalno-przestrzennych związanych z zagospodarowaniem przestrzennym jednostki administracyjnej. Ogólnie pojmowana gospodarka odpadami komunalnymi leży w kompetencji władz gminnych. Wynika to z ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym, która zobowiązuje gminę do utrzymania składowisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych powstałych na jej terenie.

Realizacja tego typu zobowiązań wymaga:

- konieczności lokalizacji składowiska odpadów komunalnych na terenie własnym gminy lub wspólnego użytkowania takiego obiektu położonego na terenie innej gminy (należącego do regionu gospodarki odpadami komunalnymi),
- uwzględnienia lokalizacji podmiotów gospodarczych zajmujących się odbiorem odpadów gromadzonych przez mieszkańców,
- tworzenia warunków do selektywnej zbiórki, segregacji i magazynowania odpadów przydatnych do wykorzystania, w tym lokalizacji podmiotów zajmujących się odzyskiem wysegregowanych odpadów.

Z kolei ustawa z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach jest podstawowym aktem prawnym określającym zadania gminy i obowiązki właścicieli nieruchomości m.in. w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi i nieczystościami ciekłymi. Zgodnie z art. 4 wyżej wymienionej ustawy, Rada Gminy, po uprzednim zasięgnięciu opinii państwowego powiatowego inspektora sanitarnego ustala w drodze uchwały szczegółowe zasady dotyczące przedmiotu ustawy. Obecnie obowiązującymi aktami prawnymi w tym zakresie jest:

- zarządzenie Burmistrza Miasta Wojkowice Nr 22/2007 z dnia 1.02.2007r. w sprawie wymagań, jakie powinien spełnić przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie na terenie miasta Wojkowice działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych,
- uchwała nr XLV/220/2006 Rady Miasta Wojkowice z dnia 20.09.2006 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie.

Uchwała określa wymagania w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości i w miejscach publicznych oraz zasady postępowania ze wszystkimi rodzajami odpadów komunalnych, które mają być zbierane selektywnie, w tym z odpadami wielkogabarytowymi, niebezpiecznymi i budowlanymi.

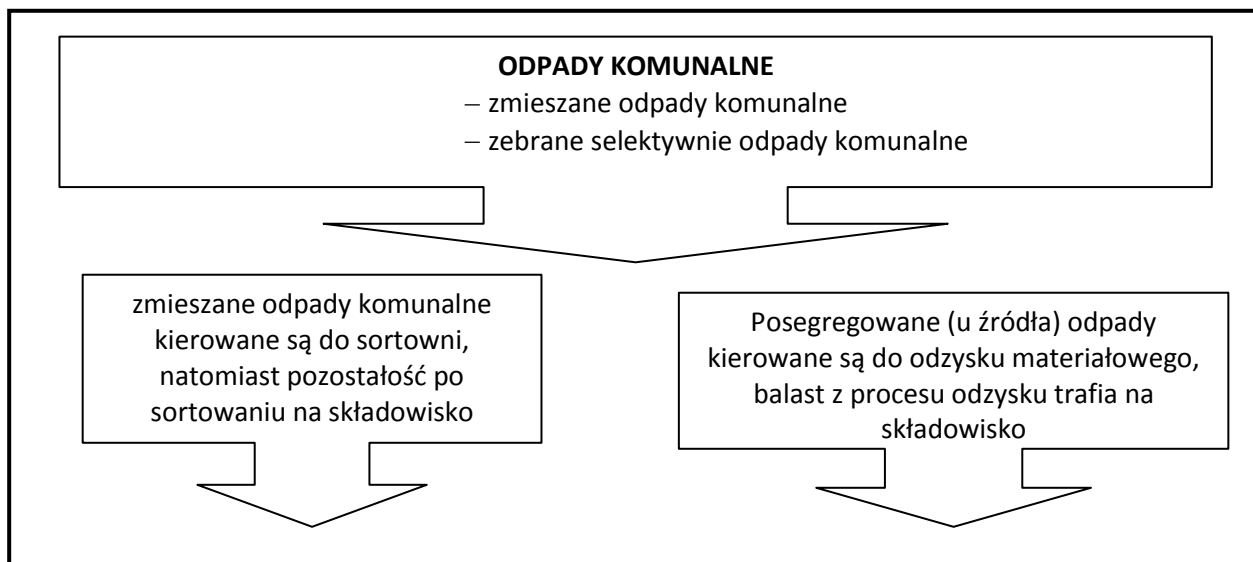
W regulaminie utrzymania czystości i porządku w gminie zawarto zapisy dotyczące m.in.:

1. wymagań w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości i w miejscach publicznych:
  - wyposażenie nieruchomości w pojemniki i worki określone w Art. 4, służące do zbierania poszczególnych strumieni odpadów komunalnych oraz ich okresowe mycie i dezynfekcja,
  - prowadzenie selektywnego zbierania następujących strumieni odpadów komunalnych (odpady ulegające biodegradacji, surowce wtórne i odpady opakowaniowe: ze szkła, papieru i tektury, tworzyw sztucznych, z blachy stalowej i z aluminium, odpady niebezpieczne, odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
  - zbieranie i pozbywanie się odpadów komunalnych oraz nieczystości ciekłych w sposób zgodny z przepisami ustawy i niniejszego regulaminu,
2. rodzajów i minimalnej pojemności urządzeń przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości i na drogach publicznych;
3. częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych lub nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego;
4. maksymalne poziomy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji dopuszczonych do składowania na składowiskach odpadów;
5. innych wymagań wynikających z gminnego planu gospodarki odpadami.

Od 2001 roku na terenie gminy prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów u źródła, są nią objęci wszyscy mieszkańcy miasta. W ramach funkcjonowania systemu, Gmina każdego roku wyłania przedsiębiorcę uprawnionego do prowadzenia działalności w zakresie odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, z którym podpisuje umowę na odbiór od mieszkańców 4 rodzajów odpadów komunalnych zbieranych selektywnie (szkło i opakowania ze szkła, papier, tektura i opakowania z papieru i tektury, tworzywa sztuczne i opakowania z tworzyw sztucznych, metale i opakowania z metali). Na podstawie umowy zawartej przez gminę, od każdego mieszkańca odbierane są bezpłatnie ww. segregowane odpady. Mieszkańcy zabudowy jednorodzinnej, na początku każdego roku, otrzymują harmonogramy, zgodnie z którymi w wyznaczonych dniach wystawiają przed posesje worki z poszczególnymi rodzajami odpadów zbieranych selektywnie i jednocześnie otrzymują worki na wymianę. W zabudowie wielorodzinnej pojemniki opróżniane są na zgłoszenie urzędu, tj. w miarę bieżących potrzeb. Pozostałe rodzaje odpadów komunalnych gromadzone selektywnie, tj. odpady ulegające biodegradacji, gruz budowlany, odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny oraz odpady niebezpieczne, mieszkańcy przekazują odbiorcom odpadów, z którymi mają podpisaną umowę na odbiór odpadów zmieszanych, dokonując indywidualnych zgłoszeń. Dodatkowo

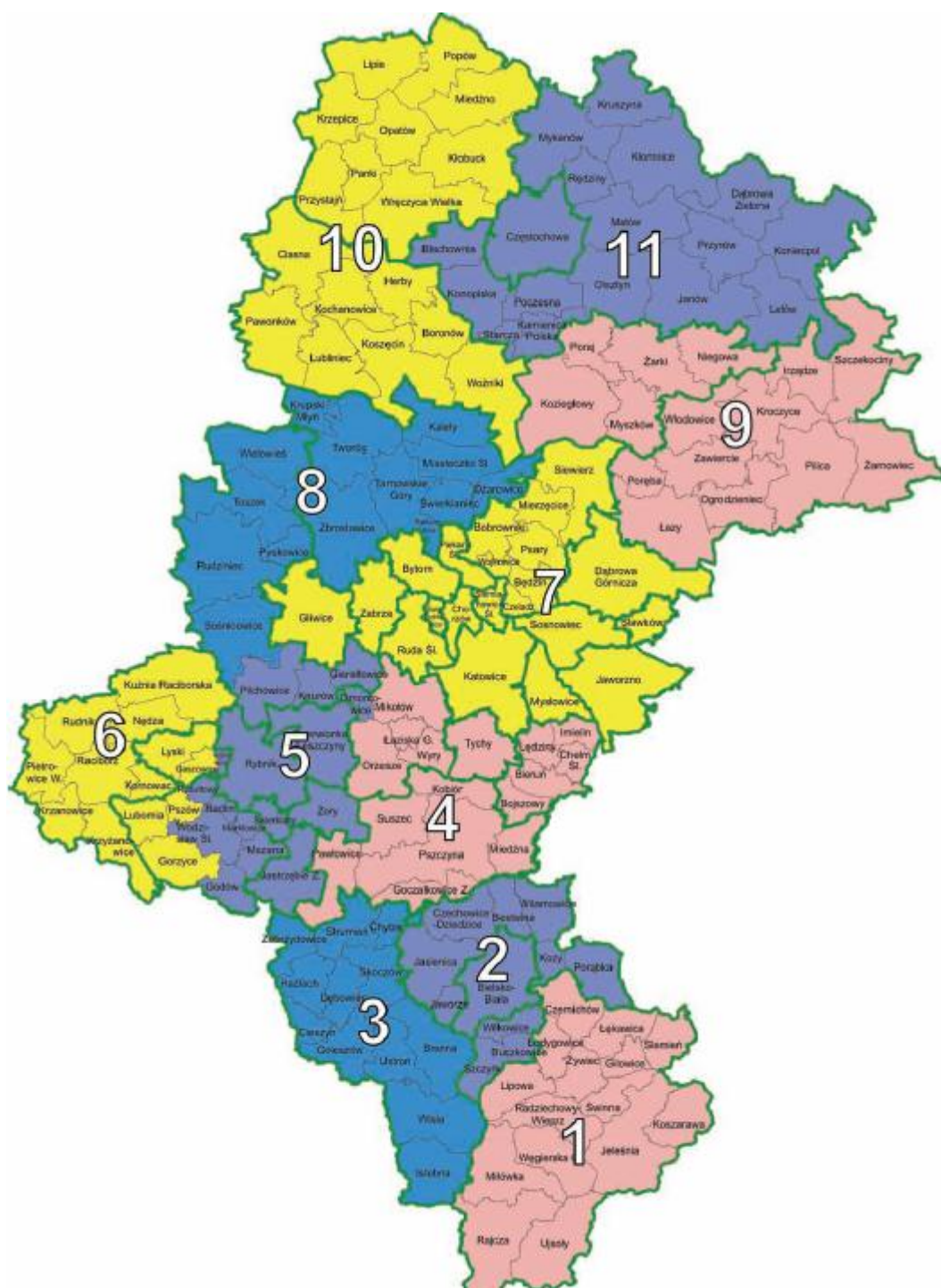
Gmina Wojkowice organizuje zbiórkę odpadów wielkogabarytowych, punkty zbiórki przeterminowanych leków (w 2 aptekach oraz 1 w budynku Zakładu Opieki Zdrowotnej) i zużytych baterii (w 3 szkołach, przedszkolu i budynku Urzędu Miasta) - łącznie 5 pojemników. Zebrane selektywnie odpady komunalne (opakowaniowe) kierowane są do przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

Rysunek 3. Schemat istniejącego systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie miasta Wojkowice.
Źródło: opracowanie własne.

Należy również dodać, iż gmina wchodzi w skład **Regionu Gospodarki Odpadami Komunalnymi nr 7**, w którym według APGO WŚ ma być prowadzona wspólna gospodarka odpadami w części województwa, do którego - poza gminą Wojkowice - należą także m.in. gminy: Będzin, Bobrowniki, Bytom, Chorzów, Czeladź, Dąbrowa Górnicza, Gliwice, Jaworzno, Katowice, Mierzęcice, Mysłowice, Piekary Śląskie, Psary, Ruda Śląska, Siemianowice Śląskie, Siewierz, Sławków, Sosnowiec, Świętochłowice, Zabrze.

Podział województwa na regiony przedstawia rysunek poniżej.

Rysunek 4. Podział województwa na regiony.

Źródło: APGO WŚ

4.5. Instalacje gospodarki odpadami

Na terenie gminy Wojkowice są zlokalizowane 4 instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów. Wykaz tych instalacji przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 13. Składowisko odpadów komunalnych oraz instalacje do odzysku na terenie gminy Wojkowice.

Rodzaj instalacji	Adres	Stan formalno-prawny
Składowisko odpadów komunalnych	„Recykling Wojkowice” Sp. z o.o. ul. Długosza 27 42-580 Wojkowice	pozwolenie zintegrowane do 2013, planowany rok zamknięcia 2016 <i>(opis istniejącego składowiska pod tabelą)</i>
Stacja segregacji odpadów – z linią sortowniczą	„Recykling Wojkowice” Sp. z o.o. ul. Długosza 27 42-580 Wojkowice	pozwolenie zintegrowane do 2013, przepustowość 1500 Mg/rok, w planie rozbudowa <i>(opis istniejącej stacji pod tabelą, opis planowanej rozbudowy w rozdz. 6.1, ppkt. Kierunki działań, 3. Aspekt techniczno - technologiczny)</i>
Zakład Utylizacji Odpadów – przetwarzanie odpadów na surowce wtórne oraz produkty i materiały użyteczne	Obiekt: PPHU EKO-UTYL Sp. z o.o. ul. Drzymały 42-580 Wojkowice Siedziba spółki: ul. Królowej Jadwigi 8 41-300 Dąbrowa Górnicza	Podmiot w upadłości. Decyzja Starosty Będzińskiego nr WOŚ. 7644/O-95/2/05 z dnia 20.12.2005r. – udzielająca pozwolenia na wytwarzanie odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne powstających w związku z prowadzoną działalnością w zakresie odzysku i zbierania odpadów innych niż niebezpieczne na terenie zakładu w Wojkowicach przy ul. Drzymały.
Warsztat samochodowy oraz stacja kasacji i demontażu pojazdów.	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „NOXON” s. c. ul. Głowackiego 137 42-580 Wojkowice	Decyzja Wojewody Śląskiego nr ŚR.II.6620-22/66/2/05 z dnia 20 lipca 2005r. – udzielająca pozwolenia na wytwarzanie odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne, odzysk odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne, z określeniem miejsc i sposobów magazynowania odpadów.

Źródło: Sprawozdanie z Planu gospodarki odpadami dla gminy Wojkowice na lata 2004-2015 za okres: 2007-2008.

Składowisko odpadów komunalnych

Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne zlokalizowane jest w Wojkowicach, w północno – zachodniej części miasta, na działkach nr 2070/9, 2070/17, 2070/19, 2070/23. Powierzchnia składowania obejmuje obszar 4,3657 ha, w tym powierzchnia użytkowa 2,9055 ha. Chłonność kwatery wynosi 255 000 Mg, przewidywana ilość odpadów deponowanych w ciągu roku - 18 000 Mg. Przewidywany czas eksploatacji kwatery - do 2013 r.

Składowisko jest wyposażone w następujące urządzenia:

- kwatera do składowania odpadów,
- instalacja do pozyskiwania i utylizacji biogazu,
- zbiornik odcieków,
- studnia rewizyjna w niecce składowiska,
- budynek socjalno – biurowy,
- rampa wjazdowa z ogrodzeniem,
- brodzik dezynfekcyjny,

- pomieszczenia garażowe sprzętu składowiskowego,
- waga samochodowa typu SCHENCK,
- sortownia odpadów,
- sprzęt mechaniczny.

Odpady przeznaczone do unieszkodliwiania przez składowanie nie są magazynowane. Zgodnie z projektem technologicznym składowiska, odpady są składowane równoległymi warstwami do wysokości 2 m z jednoczesnym ich zagęszczaniem i przewarstwianiem materiałem izolacyjnym. Zagęszczanie odbywa się przy pomocy kompaktora. Składowisko jest podzielone na działki robocze o wymiarach 24 do 48 m x 20 m i wysokości składowania 2 m. Na każdej działce roboczej (o powierzchni około 800 m²) odpady są rozplantowywane w warstwach 0,30 do 0,50 m oraz zagęszczane. Po uzyskaniu około 2 m warstwy zagęszczonych odpadów są one pokrywane 0,15 m warstwą materiału izolacyjnego.

Na składowisku przewidziano wydzielenie następujących sektorów:

- do nieselektywnego składowania odpadów z grupy 20 z odpadami z grupy 19
- do nieselektywnego składowania odpadów z grupy 17.

Sektory do nieselektywnego składowania odpadów zostaną oddzielone od siebie wałem z materiału mineralnego obojętnego dla środowiska. Przewiduje się, że przykładowy wymiar sektora do składowania nieselektywnego odpadów z grupy 17 wynosić będzie 5 x 10 m i wysokość 0,7 m.

Rozpoczęcie rekultywacji wydzielonej części składowiska planowane jest na rok 2012, natomiast w roku 2011 planuje się opracować dokumentację dotyczącą rekultywacji.

Podstawowe parametry **techniczne i wyposażenie** składowiska są również opisane w **ZAŁĄCZNIKU 1** do niniejszego dokumentu.

Stacja Odzysku Surowców Wtórnych („Recykling Wojkowice” Sp. z o.o.)

Stacja przeznaczona jest do doczyszczania odpadów pochodzących z selektywnej zbiórki odpadów. Surowcami technologicznymi są: papier, tworzywa sztuczne, szkło i metale. Stacja zajmuje powierzchnię 750 m². Linia technologiczna składa się z następujących urządzeń:

- przenośnika kanałowego łańcuchowego o długości 9,1 m i szerokości taśmy 0,8,
- przenośnika sortowniczego o długości 9,0 m i szerokości taśmy 0,8 m,
- przenośnika przesyłowego o długości 4,0 m i szerokości taśmy 0,8 m,
- kabiny sortowniczej o wymiarach 5,1 x 5,5 m i wysokości 3,0 m wykonanej z płyt warstwowych termoizolacyjnych PWB 8,
- prasy do zgniatania odpadów.

Odpady dopuszczone do zbierania magazynowane są selektywnie w boksach, kontenerach lub pojemnikach umieszczonych w rejonie stacji segregacji - usytuowanej za budynkiem administracyjno - biurowym. Odpady z grupy 15 01 dopuszczane do zbierania doczyszczane są w Stacji Odzysku Surowców Wtórnych, a następnie przekazywane do odzysku firmom posiadającym stosowne zezwolenia.

Pozostałe odpady pochodzące z selektywnej zbiórki podawane są do kanału zsykowego przenośnika kanałowego na przenośnik sortowniczy i dalej, do kabiny sortowniczej. W kabinie, wyposażonej w cztery stanowiska robocze, przy których znajdują się pojemniki przeznaczone na poszczególne frakcje danego asortymentu, odbywa się proces ręcznej segregacji. Proces segregacji pozwala na wytworzenie:

- makulatury twardej i miękkiej (odpady o kodzie 15 0101 oraz 19 12 01),
- szkła białego i kolorowego (odpady o kodzie 15 01 07 oraz 19 12 05),
- tworzyw sztucznych, z podziałem na: PET, PP, PE, nakrętki (odpady o kodzie 15 01 02 oraz 19 12 04),
- metali z podziałem na puszki aluminiowe i pozostały złom (odpady o kodzie 15 01 04 oraz 19 12 02 i 19 12 03),

- opakowań wielomateriałowych (odpad o kodzie 15 01 05) [źródło: pozwolenie zintegrowane, ŚR-II-6618/15/05/26/07].

Odpady te przekazywane są do odzysku firmom posiadającym stosowne zezwolenia, natomiast pozostałe (nienadające się do wykorzystania) odpady z kabiny sortowniczej (o kodzie 19 12 12) magazynowane będą w kontenerze i przekazywane do unieszkodliwiania na składowisko odpadów w Wojkowicach.

Ponadto P.P.U.H. KARMAN Sp. z o.o. z siedzibą: przy ul. Powstańców 14, 41-204 Sosnowiec, planuje na terenie gminy Wojkowice realizację przedsięwzięcia polegającego na odzysku odpadów – przetwarzanie odpadów betonowych i ceramicznych oraz szkła i stłuczki szklanej. Instalacja ta ma zostać posadowiona przy ul. Morcinka w Wojkowicach. W 2009r. firma uzyskała decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację ww. przedsięwzięcia.

Na rysunku poniżej przedstawiono lokalizację instalacji wymienionych w tabeli nr 13.

Rysunek 5. Lokalizacja instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów na terenie miasta Wojkowice.

Źródło: <http://mapy.eholiday.pl/mapa-wojkowice-wojkowice-bedzin.html>

Legenda:

1. Składowisko odpadów komunalnych oraz Stacja segregacji odpadów – z linią sortowniczą.
2. Zakład Utylizacji Odpadów – przetwarzanie odpadów na surowce wtórne oraz produkty i materiały użyteczne.
3. Warsztat samochodowy oraz stacja kasacji i demontażu pojazdów.

4.6. „Dziki wysypiska” odpadów

W 2008 r. zlikwidowano 10 dzikich wysypisk śmieci o łącznej powierzchni ok. 860 m². 130,36 Mg odpadów zebranych z terenów „dzikich wysypisk” unieszkodliwiono na składowisku odpadów komunalnych w Wojkowicach. W trakcie tworzenia niniejszego planu na terenie miasta jest zinwentaryzowanych 9 miejsc nielegalnego gromadzenia odpadów zlokalizowanych przy ulicach:

- Brzeziny,
- Kusocińskiego,
- pomiędzy ul. Zapolskiej, Drzymały i Plaka (3 szt.),
- Drzymały,
- w okolicach lasu komunalnego przy rzece Brynica (3 szt.).

4.7. Zidentyfikowane problemy

Wśród najważniejszych problemów gospodarki odpadami komunalnymi w mieście Wojkowice należy wymienić następujące:

- brak możliwości osiągnięcia prawnie określonych celów ilościowych w zakresie zmniejszenia strumienia odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania,
- duża ilość odpadów innych niż komunalne kierowana na składowisko, w tym zwłaszcza odpadów budowlanych oraz odpadów biodegradowalnych,
- ciągła potrzeba rozwijania i udoskonalania sprawnego systemu odbierania odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych,
- brak instalacji odzysku odpadów komunalnych na terenie gminy.

4.8. Odpady niebezpieczne występujące w strumieniu odpadów komunalnych

Grupą odpadów bardzo ważną z punktu widzenia ochrony środowiska naturalnego są wytwarzane przez mieszkańców odpady mające właściwości odpadów niebezpiecznych. Należą do nich m. in.:

- zużyte baterie, akumulatory itp.,
- odpady zawierające rtęć (lampy rtęciowe, termometry),
- pozostałości oraz opakowania po farbach i lakierach,
- rozpuszczalniki organiczne,
- inne substancje chemiczne np. służące do wywabiania plam, środki czyszczące,
- środki ochrony roślin oraz opakowania po nich,
- zbiorniki po aerozolach, pozostałości po domowych środkach do dezynfekcji i dezynsekcji,
- zużyte oleje smarowe i silnikowe,
- odczynniki chemiczne,
- przeterminowane lekarstwa i opakowania po lekach,
- odpady azbestu.

Ilość odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych (stanowiąca ok. 0,5% wytwarzanych odpadów komunalnych, wytworzona w roku 2009 - odnosząca się do wcześniej przedstawionych ilości wytwarzanych odpadów komunalnych) przedstawia się następująco:

Ilość odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych [Mg/rok]
16,2

Tabela 14. Udział odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych na podstawie szacunków IETU Katowice.

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Udział procentowy w strumieniu odpadów niebezpiecznych	Ilość odpadów niebezpiecznych wytworzonych w mieście Wojkowice w 2009 r. [Mg]
20 01 33	Baterie i akumulatory	12%	1,944
20 01 29	Detergenty zawierające substancje niebezpieczne	5%	0,81
20 01 17	Odczynniki fotograficzne	2%	0,324
20 01 27	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiscza i żywice zawierające substancje niebezpieczne	35%	5,67
20 01 14 20 01 15	Kwasy i alkalia	1%	0,162
20 01 21	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	5%	0,81
20 01 31	Leki cytostatsyczne i cytostatyczne	4%	0,648
20 01 26	Oleje i tłuszcze	10%	1,62
20 01 19	Środki ochrony roślin (np. pestycydy, herbicydy, insektycydy)	5%	0,81
20 01 35	Zużyte urządzenia elektryczne	10%	1,62
20 01 37	Drewno zawierające substancje niebezpieczne	5%	0,81
20 01 23	Urządzenia zawierające freony	3%	0,486
20 01 13	Rozpuszczalniki	3%	0,486
Razem		100 %	16,2

Nawet zakładając, że wyżej podana liczba jest szacunkowa i może się na pozór wydawać niska, to jednak biorąc pod uwagę sposób gospodarowania tymi odpadami oraz potencjalne ich niebezpieczeństwo należy uznać, iż problemu tego nie można bagatelizować.

4.9. Gospodarka odpadami innymi niż komunalne na terenie gminy

W niniejszym podrozdziale przedstawiono sposób zagospodarowania odpadów innych niż typowe odpady komunalne, których zagospodarowanie może być bardzo istotne dla mieszkańców miasta Wojkowice.

Odpady zawierające azbest

Miasto Wojkowice przystąpiło do realizacji „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Wojkowice”. Część mieszkańców miała możliwość skorzystania z dofinansowania do unieszkodliwienia odpadów azbestu w ramach programu.

Na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji obiektów zlokalizowanych na terenie Miasta Wojkowice (stan na 30.06.2009 r.), określono że na terenie miasta występuje:

1. obiekty należące do osób fizycznych:
    - ok. 9 634 m² wyrobów azbestowych, czyli 137,63 Mg
    - przewidywany całkowity koszt usunięcia azbestu wyniesie około 289.020,00 zł, co przy założeniu okresu 22 lat (lata 2009-2032), daje około 13.137,00 zł/rok.
  2. obiekty należące do Wspólnot Mieszkaniowych:
    - ok. 19.932,77 m² wyrobów azbestowych, czyli 284,75 Mg
    - przewidywany całkowity koszt usunięcia azbestu wyniesie około 597.983,10 zł, co przy założeniu okresu 22 lat (lata 2009-2032), daje około 27.181,00 zł/rok, zakładana refundacja 13.590,50 zł/rok.
- łącznie: ok. 422,38 Mg wyrobów zawierających azbest.

Miasto Wojkowice może wspierać tylko działania związane z demontażem, transportem i utylizacją wyrobów azbestowych pochodzących z budynków będących własnością osób fizycznych. Miasto Wojkowice nie przewiduje dofinansowania działań związanych z demontażem, transportem i utylizacją wyrobów azbestowych, pochodzących z budynków będących własnością osób prawnych. Zadania związane z usuwaniem wyrobów azbestowych z obiektów oraz instalacji przemysłowych nie podlegają dotacji ze środków budżetu gminy i nie mogą być uwzględnione w wydatkach Gminy. Osoby prawne w chwili obecnej mogą starać się o pożyczki niskoprocentowe (ok. 3%) w Banku Ochrony Środowiska.

Przeterminowane pestycydy

Na obszarze gminy i powiatu system zbierania opakowań po środkach ochrony roślin (15 01 10*) prowadzony jest głównie w oparciu o punkty sprzedaży tych środków. W ramach tego systemu z punktów sprzedaży środków ochrony roślin odbierane są opakowania, które podlegają zwrotowi do sprzedawców (a więc wyłącznie po tych pestycydach, które kwalifikowane są jako substancje niebezpieczne). Systemem mogą być objęci sprzedawcy środków ochrony roślin oraz gospodarstwa wielkoobszarowe znacznie oddalone od punktów sprzedaży (po spełnieniu wymaganych formalności). W punktach sprzedaży środków ochrony roślin istnieje możliwość zwrotu opakowań zawierających substancje niebezpieczne.

Komunalne osady ściekowe

Osady ściekowe powstające w oczyszczalni ścieków w Wojkowicach poddawane są stabilizacji tlenowej, a następnie zagęszczeniu na prasie „Kleina”. Osady bada się z częstotliwością co pół roku. Osady w 100% wykorzystywane są do rekultywacji terenów, w tym gruntów na cele rolne.

Zużyte baterie i akumulatory

Zużyte akumulatory zbierane są w placówkach handlowych prowadzących obrót akumulatorami oraz stacjach demontażu pojazdów. Zbiórka baterii odbywa się na bieżąco (zorganizowana przez firmę REBA) w wyznaczonych miejscach, zbiórkę odpadów niebezpiecznych zorganizowano również w punktach sprzedaży, a także w jednostkach użyteczności publicznej np. urzędy, szkoły.

Odpady weterynaryjne

Gospodarka odpadami z praktyki weterynaryjnej odbywa się według ogólnych zasad gospodarki odpadami tzn. wytwórca odpadów samodzielnie przekazuje odpady do utylizacji upoważnionym posiadaczom.

Identyfikacja problemów

- brak wystarczającego systemu zbierania i odbierania odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych,

- niska świadomość ekologiczna mieszkańców w zakresie odpadów niebezpiecznych i zagrożeń dla środowiska, wynikających z niewłaściwych sposobów postępowania z tymi odpadami,
- brak spójnych informacji na temat faktycznych ilości odpadów niebezpiecznych zebranych selektywnie.

5. Prognoza zmian w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi

5.1. Prognoza ilościowo-jakościowa

Prognozy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi przyjęto za:

- „Krajowym Planem Gospodarki Odpadami 2010” (2007 r.)
- „Aktualizacją planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego” (2009 r.)

Prognozę ilości odpadów komunalnych powstających na terenie miasta określono na podstawie wskaźników APGO WŚ. Ilość powstających w danym regionie odpadów komunalnych jest ściśle związana z liczebnością mieszkańców, ich zamożnością, rodzajem prowadzonej działalności gospodarczej (przemysł, rolnictwo, turystyka, itp.), przyzwyczajeniach mieszkańców oraz wieloma innymi zależnościami.

Prognozę ilości wytwarzanych odpadów komunalnych obliczono na podstawie założeń przyjętych w KPGO, w którym wzrost jednostkowego wskaźnika wytwarzania odpadów kształtował się będzie na poziomie 5% w okresach pięcioletnich (tj. 1% w skali roku). Dla gminy Wojkowice wskaźnik ten w roku 2009 wynosił 333,4 kg/M/rok (0,334 Mg/M/rok). Prognozę ilości wytwarzanych odpadów komunalnych obliczono na podstawie prognozowanego wzrostu wskaźnika w skali roku oraz prognozowanej liczby ludności w poszczególnych latach.

Tabela 15. Prognozowane wskaźniki ilości wytwarzanych odpadów komunalnych w latach 2010- 2020.

Lp.	Źródło odpadów	Wartości wskaźników [kg/M/rok]							
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2018	2020
1.	Odpady z gospodarstw domowych	239,4	241,7	244,2	246,6	249,1	251,6	259,1	264,3
2.	Odpady z infrastruktury	96,9	97,4	97,9	98,3	98,8	99,3	100,8	101,8
Razem		336,3	339,1	342,0	344,9	347,9	350,9	359,9	366,1
3.	Odpady z ogrodów i parków	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0
4.	Odpady z targowisk	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
5.	Odpady z czyszczenia ulic	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0
6.	Odpady wielkogabarytowe	15,2	15,3	15,4	15,5	15,6	15,7	15,9	16,1

Tabela 16. Prognoza ilości wytwarzanych odpadów komunalnych w latach 2011 – 2020 na terenie miasta Wojkowice.

Lp.	Źródło odpadów	Ilość odpadów [Mg/rok]							
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2018	2020
1.	Odpady z gospodarstw domowych	2186,2	2192,8	2199,6	2206,3	2212,9	2219,5	2237,9	2249,9
2.	Odpady z infrastruktury	884,8	883,2	881,5	879,8	878,1	876,4	870,7	866,8
		3071,0	3076,0	3081,2	3086,2	3091,1	3095,8	3108,6	3116,7
3.	Odpady z ogrodów i parków	109,6	108,9	108,1	107,4	106,6	105,9	103,6	102,2
4.	Odpady z targowisk	27,4	27,2	27,0	26,8	26,7	26,5	25,9	25,5
5.	Odpady z czyszczenia ulic	73,1	72,6	72,1	71,6	71,1	70,6	69,1	68,1
6.	Odpady wielkogabarytowe	138,8	138,8	138,7	138,7	138,4	138,2	137,3	137,1
łącznie		3419,9	3423,4	3427,1	3430,6	3433,8	3436,9	3444,6	3449,5

Tabela 17. Prognoza ilości wytwarzanych odpadów ulegających biodegradacji w latach 2011-2020 na terenie miasta Wojkowie.

ROK	Odpady z gospodarstw domowych	Odpady z ogrodów i parków	Odpady z targowisk	Odpady z infrastruktury	Odpady komunalne ulegające biodegradacji ¹
	[Mg/rok]				
2010	2186,2	109,6	27,4	884,8	1715,9
2011	2192,8	108,9	27,2	883,2	1718,4
2012	2199,6	108,1	27,0	881,5	1720,9
2013	2206,3	107,4	26,8	879,8	1723,4
2014	2212,9	106,6	26,7	878,1	1725,8
2015	2219,5	105,9	26,5	876,4	1728,2
2018	2237,9	103,6	25,9	870,7	1734,4
2020	2249,9	102,2	25,5	866,8	1738,4

¹ 57,5% odpadów z gospodarstw domowych, 80% odpadów z ogrodów i parków, 50% odpadów z targowisk i 40,4% odpadów z obiektów infrastruktury

Tabela 18. Prognoza ilości wytwarzanych odpadów niebezpiecznych pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych w latach 2010 – 2020 na terenie miasta Wojkowie.

ROK	Ilość odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych ¹ [Mg/rok]
2010	16,240
2011	16,263
2012	16,287
2013	16,311
2014	16,333
2015	16,355
2018	16,414
2020	16,450

¹ 0,5% wytworzonych odpadów komunalnych z gospodarstw domowych i 0,6% odpadów z obiektów infrastruktury

Tabela 19. Prognozowana ilość wytworzonych odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych z podziałem na rodzaje odpadów.

Rodzaj odpadu	Udział procentowy	2011	2012	2013	2014	2015	2018	2020
		[Mg]						
Baterie i akumulatory	12%	1,964	1,967	1,969	1,972	1,975	1,981	1,986
Detergenty zawierające substancje niebezpieczne	5%	0,818	0,819	0,821	0,822	0,823	0,826	0,827
Odczynniki fotograficzne	2%	0,327	0,328	0,328	0,329	0,329	0,330	0,331
Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcza i żywice zawierające substancje niebezpieczne	35%	5,728	5,736	5,744	5,752	5,759	5,779	5,791
Kwasy i alkalia	1%	0,164	0,164	0,164	0,164	0,165	0,165	0,165
Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	5%	0,818	0,819	0,821	0,822	0,823	0,826	0,827
Leki cytotoksyczne i cytostatyczne	4%	0,655	0,656	0,656	0,657	0,658	0,660	0,662
Oleje i tłuszcze	10%	1,637	1,639	1,641	1,643	1,646	1,651	1,655
Środki ochrony roślin (np. pestycydy, herbicydy, insektycydy)	5%	0,818	0,819	0,821	0,822	0,823	0,826	0,827

Zużyte urządzenia elektryczne	10%	1,637	1,639	1,641	1,643	1,646	1,651	1,655
Drewno zawierające substancje niebezpieczne	5%	0,818	0,819	0,821	0,822	0,823	0,826	0,827
Urządzenia zawierające freony	3%	0,491	0,492	0,492	0,493	0,494	0,495	0,496
Rozpuszczalniki	3%	0,491	0,492	0,492	0,493	0,494	0,495	0,496
Razem	100 %	16,263	16,287	16,311	16,333	16,355	16,414	16,450

5.2. Odpady komunalne ulegające biodegradacji

Uwzględniając wymagania określone w art. 5 Dyrektywy Rady 1999/31/EC należy przyjąć, że udział odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania powinien wynosić wagowo:

- w 2010 roku – 75%,
- w 2013 roku – 50%,
- w 2020 roku – 35%, w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 roku.

Wartością odniesienia dla ustalania udziału procentowego jest całkowita ilość odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzonych w 1995 roku. Według stanu na 31 grudnia 1995 r. na terenie miasta Wojkowice stałe miejsce zamieszkania posiadało 10 245 osób. Przyjmując za „Krajową strategią ograniczania ilości składowanych odpadów ulegających biodegradacji” (Ministerstwo Środowiska, 2006), że w 1995 r. mieszkaniec miasta wytwarzał przeciętnie 155 kg odpadów komunalnych ulegających biodegradacji rocznie – otrzymujemy informację, iż w 1995 r. wytworzono **1 588,0** Mg odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.

Ta sama „Krajowa strategia...” podaje, że na terenach wiejskich nawet do 70% odpadów komunalnych ulegających biodegradacji jest zagospodarowywana we własnym zakresie przez mieszkańców na potrzeby kompostowania, skarmiania zwierząt oraz spalania w paleniskach domowych. W oparciu o powyższe dane, można określić plan redukcji odpadów ulegających biodegradacji. Przedstawione są w nim informacje o ilości odpadów ulegających biodegradacji, które muszą zostać przetworzone w poszczególnych latach oraz wynikające z tego ilości zmieszanych odpadów komunalnych koniecznych do zagospodarowania w sposób inny niż składowanie. W celu wyliczenia tej drugiej wartości koniecznym było założenie procentowego udziału frakcji ulegającej biodegradacji w masie wytworzonych odpadów komunalnych.

Tabela 20. Plan depozytowy.

Gmina	Ilość odpadów komunalnych ulegających biodegradacji konieczna do zagospodarowania w sposób inny niż składowanie			Dopuszczalna do składowania ilość odpadów komunalnych ulegających biodegradacji		
	[Mg/rok]					
	2010	2013	2020	2010	2013	2020
Wojkowice	524,9	929,4	1182,6	1191,0	794,0	555,8

Oznacza to, że w jak najszybszym czasie należy podjąć działania zmierzające do ograniczenia ilości odpadów komunalnych kierowanych do składowania, zwłaszcza ich frakcji biodegradowalnej oraz rozpocząć intensywne działania mające na celu wypełnienie wymagań prawnych.

5.3. Prognoza zmian systemowych w zakresie gospodarowania odpadami

Przewiduje się, iż zapoczątkowane zmiany legislacyjne związane z gospodarką odpadami będą nadal postępować w kierunku zapewnienia narzędzi do realizacji celów wynikających z zobowiązań krajowych i międzynarodowych. Można domniemywać, że uwzględnią one istniejące problemy w tej dziedzinie, wyartykułowane między innymi w sprawozdaniu z Krajowego Planu Gospodarki Odpadami na lata 2003-2006.

Przewiduje się, iż zmiany systemowe i prawne będą dotyczyły takich zagadnień, jak:

- wzrost wysokości opłat za składowanie odpadów,
- dysponowanie strumieniem odpadów komunalnych,
- zwiększenie poziomu uzyskiwania energii ze źródeł odnawialnych,
- zwiększanie egzekucji wymagań określonych w przepisach,
- zmniejszenie administracyjnego rozproszenia kompetencji w zakresie gospodarki odpadami,
- wzrost ilości powstających związków międzygminnych powołanych m.in. w celu prowadzenia wspólnej gospodarki odpadami,
- zmiana systemu sprawozdawczości oraz jakości dostarczanych danych.

Ponadto, istotne wydają się być doniesienia rządowe o planowanych zmianach w systemie gospodarki odpadami, mającymi na celu skłonienie samorządów terytorialnych do podejmowania stanowczych decyzji związanych z gospodarką odpadami komunalnymi:

- **zadania samorządu województwa:**
  - stworzenie strategicznych celów gospodarowania odpadami w ramach województwa (wojewódzki plan gospodarki odpadami),
  - wyznaczenie regionów gospodarki odpadami;
  - samorząd województwa wskazuje instalacje regionalne do przetwarzania odpadów komunalnych.
- **zadania samorządu gminy:**
  - utworzenie struktur zdolnych do zarządzania i finansowania gospodarki odpadami w danym regionie w zakresie:
    1. **administracyjnym** (np. stworzenie związku międzygminnego),
    2. **gospodarczym** (np. obieranie opłaty za gospodarowanie odpadami wytworzonymi na terenie gminy oraz instalacji zagospodarowania odpadów)
  - podział terytorium gminy na obszary, sektory i zorganizowanie przetargu celem zawarcia umowy na usługi odbioru odpadów od nieruchomości oraz dostarczenie ich do wskazanej instalacji.

Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi:

- będzie **pobierana od właścicieli nieruchomości przez struktury gminne**, wyodrębnione w celu gospodarowania odpadami w ramach danego regionu np. związek międzygminny.
- **zasady** dotyczące określania wysokości opłat za gospodarowanie odpadami będą:
  - 1) umożliwiały **wyszczególnienie wszystkich pozycji składowych** związanych z poszczególnymi procesami gospodarowania odpadami, system będzie zawierał **mechanizmy ekonomiczne stymulujące selektywne zbierania odpadów**,
  - 2) stanowiły element warunków **obligatoryjnego przetargu** na usługi w zakresie odbioru odpadów od właścicieli nieruchomości oraz transportu ich do wskazanej instalacji dot. poszczególnego obszaru.

Narzędzia, jakimi będą dysponować marszałkowie województw, to przede wszystkim określanie kierunków zapisanych w wojewódzkim planie gospodarki odpadami, opłaty za korzystanie ze środowiska z tytułu składowania odpadów oraz wydawanie i uzgadnianie decyzji. Jednocześnie urzędy

marszałkowskie mogłyby pełnić funkcję nadzoru merytorycznego oraz centrum kompetencyjnego i koordynującego w zakresie gospodarowania odpadami.

Oprócz powyższych zmian, stymulowanych przez czynniki spoza regionu, wskazać również należy przewidywane zmiany o charakterze regionalnym. Do nich należeć będą:

- sukcesywny spadek ilości składowisk i powstanie sieci 10–15 większych składowisk w województwie;
- tworzenie się związków międzygminnych, których zadaniem będzie z jednej strony sprostanie wymogom prawnym, z drugiej stworzenie alternatywnych, tańszych rozwiązań zagospodarowania odpadów (innych niż składowanie, które będzie coraz droższe).

Istotnym zagadnieniem wydaje się być zarysowanie widocznych trendów rozwoju systemu gospodarki odpadami na terenie gminy. Prognozowanie tego procesu jest dość trudną czynnością, biorąc pod uwagę realia polityczne, gospodarcze i organizacyjne. Zasadniczo kwestia ta rozбивa się o określenie tego, czy polityka gospodarki odpadami będzie kreowana zgodnie z duchem planów gospodarki odpadami i zmierzać w stronę zapewnienia spełniania przepisów dotyczących gospodarki odpadami. Wydaje się, iż najtrudniejszym zagadnieniem jest brak spójnej regionalnej wizji dotyczącej przyszłego kształtu systemu gospodarki odpadami, a także znaczne rozproszenie organizacyjno – kompetencyjne czynników kształtujących ten system. Można prognozować, iż w przypadku zmiany obowiązujących przepisów pod kątem ich zgodności z przepisami (i sprawdzonymi rozwiązaniami) Unii Europejskiej, powstanie obligatoryjny obowiązek zawiązania związku międzygminnego, który będzie prowadził odpowiednio rozwiniętą gospodarkę odpadami.

6. Cele i proponowany system gospodarki odpadami komunalnymi

6.1. Cele główne, krótkoterminowe i długoterminowe

Cele główne:

Zgodnie z APGOWŚ przyjęto następujące cele główne:

1. Minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów.
2. Zwiększenie udziału odzysku (wdrożenie odzysku energii z odpadów, zgodnego z zasadami ochrony środowiska).
3. Prowadzenie, zgodnego z wymogami ochrony środowiska, systemu odzysku i unieszkodliwiania odpadów.
4. Zmniejszenie ilości odpadów kierowanych na składowiska, w tym szczególnie odpadów ulegających biodegradacji, wielkogabarytowych i niebezpiecznych.
5. Zamknięcie do końca 2009 r. składowisk nie spełniających odpowiednich wymagań.
6. Wyeliminowanie procedur nielegalnego składowania i zagospodarowania odpadów.
7. Optymalne wykorzystanie pojemności istniejących składowisk, spełniających wymagania, w celu maksymalnego wydłużenia okresu ich eksploatacji.
8. Zapewnienie niezbędnej ilości instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów.
9. Zapewnienie wiarygodnego i obszernego monitoringu pozwalającego na diagnozowanie potrzeb w zakresie gospodarowania odpadami w gminie.
10. Zwiększenie działań kontrolnych i skuteczna egzekucja prawa.

Cele krótkoterminowe na okres 2010 – 2013:

1. 100% mieszkańców objętych odbiorem odpadów komunalnych (2010 r.).
2. Zapewnienie wszystkim mieszkańcom gminy możliwości selektywnego zbierania odpadów (2010 r.).
3. Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania tak, aby nie było składowanych:
  - w 2010 r. więcej niż 75%,
  - w 2013 r. więcej niż 50%,
  - w 2020 r. więcej niż 35% masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

Dla miasta Wokowice oznacza to, że do unieszkodliwienia poprzez składowanie nie można przekazać więcej niż::

- 1191,0 Mg w 2010 r.,
- 794,0 Mg w 2013 r.,
- 555,8 Mg w 2020 r. odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.

4. Uzyskanie znaczących efektów w selektywnym zbieraniu odpadów:

- a) niebezpiecznych (tabela 21) do poziomu 50% ich ilości zawartych w strumieniu odpadów komunalnych w roku 2010 (tj. do ilości 8,120 Mg w 2010 roku):

Tabela 21. Planowany rozwój selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych wchodzących w strumień odpadów komunalnych w mieście Wojkowice [Mg]

2010		2015		2018	
Odpady wytworzone	Odpady selektywnie zbierane (50%)	Odpady wytworzone	Odpady selektywnie zbierane (80%)	Odpady wytworzone	Odpady selektywnie zbierane (90%)
16,240	8,120	16,355	13,084	16,414	14,772

- b) wielkogabarytowych (tabela 22), w tym wyrobów AGD i zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, do poziomu 40% ich ilości zawartych w strumieniu odpadów komunalnych (tj. do ilości 97,2 Mg w 2010 r.):

Tabela 22. Planowany rozwój selektywnego zbierania odpadów wielkogabarytowych w mieście Wojkowice [Mg]

2010		2015		2018	
Odpady wytworzone	Odzysk (40%)	Odpady wytworzone	Odzysk (70%)	Odpady wytworzone	Odzysk (90%)
138,8	55,5	138,2	96,7	137,3	123,6

- c) przydatnych do recyklingu (tabela 23), w tym odpadów opakowaniowych, wchodzących w strumień odpadów komunalnych do poziomu 10% ich ilości zawartych w odpadach komunalnych (tj. 307,8 Mg w 2010 r.):

Tabela 23. Planowany rozwój selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych i innych odpadów stanowiących surowce wtórne w mieście Wojkowice [Mg].

2010		2015		2018	
Odpady wytworzone	Odzysk (10%)	Odpady wytworzone	Odzysk (15%)	Odpady wytworzone	Odzysk (20%)
3077,9	307,8	3093,2	464,0	3100,1	620,0

- remontowo-budowlanych ze strumienia odpadów komunalnych do poziomu 50%.

5. Ostateczne uporządkowanie do 2010 r. stanu składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, w tym zamknięcie składowisk nie spełniających wymagań lokalizacyjnych i technicznych w zakresie budowy i eksploatacji.
6. Zmniejszenie ilości składowanych odpadów do poziomu 85% w stosunku do ilości odpadów wytwarzanych.
7. Utworzenie organizacyjnych struktur ponadgminnych, zarządzających gospodarką odpadami komunalnymi w ramach regionalnych systemów.
8. Wdrożenie i rozwój innych niż składowanie technologii zagospodarowania odpadów, w tym technologii biologicznego i termicznego przekształcania.
9. Podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa.

Cele długoterminowe do 2018 roku:

1. Ograniczenie składowania odpadów ulegających biodegradacji do poziomu 50% tych odpadów w 2013 r. i 35% w roku 2020 w stosunku do ilości tych odpadów wytworzonych w 1995 r.
2. Dalszy wzrost efektów selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych:
  - w 2015 r. do poziomu 80% ich ilości zawartych w strumieniu zmieszanych odpadów komunalnych,
  - w 2018 r. do poziomu 90% ich ilości zawartych w strumieniu zmieszanych odpadów komunalnych.
3. Dalszy wzrost efektów selektywnego zbierania odpadów wielkogabarytowych tym wyrobów AGD i sprzętu elektronicznego do poziomu:
  - 70% ich ilości zawartych w strumieniu odpadów komunalnych w 2015 r.,
  - 90% ich ilości zawartych w strumieniu odpadów komunalnych w 2018 r..
4. Dalszy wzrost efektów selektywnego zbierania odpadów przydatnych do recyklingu, w tym odpadów opakowaniowych wchodzących w strumień odpadów komunalnych do poziomu:
  - 15% ich ilości zawartych w strumieniu odpadów komunalnych w 2015 r.,
  - 20% ich ilości zawartych w strumieniu odpadów komunalnych w 2018 r.
5. Wzrost efektów selektywnego zbierania odpadów budowlano-remontowych wchodzących w strumień odpadów komunalnych do poziomu 80%.
6. Zapewnienie w maksymalnym stopniu przetwarzania odpadów metodami biologicznymi i termicznymi poprzez wdrożenie regionalnych rozwiązań.
7. Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych składowanych do poziomu 60% w stosunku do ilości odpadów wytwarzanych.

Kierunki działań

1. Zakres organizacyjno - prawny

Na kierunek ten składać się będzie:

- kontrolowanie przez gminy stanu zawieranych umów przez właścicieli nieruchomości z firmami zbierającymi odpady,
- uporządkowanie systemu zbierania i transportu odpadów komunalnych, poprzez nowe zezwolenia wydane podmiotom – zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku w gminie oraz wymogami określonymi przez wójta – jakie spełniać powinny te podmioty,
- kontrolowanie przez gminę sposobów i zakresu wypełniania przez podmioty posiadające zezwolenia na odbieranie i transport odpadów – ustaleń zawartych w ww. zezwoleniach dot. metod i miejsc prowadzenia odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- stworzenie i doskonalenie systemu ewidencji wytwarzanych, odzyskiwanych oraz unieszkodliwianych odpadów komunalnych począwszy od poziomu gminy.

2. Minimalizacja ilości powstających odpadów

Na kierunek ten składać się będą działania zachęcające mieszkańców gminy do redukowania ilości wytwarzanych odpadów m.in.:

- edukacja społeczna prowadzona w celu zachęcania do ograniczenia wytwarzania odpadów,
- kompostowanie przydomowe frakcji odpadów biodegradowalnych,
- zastosowanie instrumentów finansowych celem zachęcania wytwórców do ograniczania ilości wytwarzanych odpadów.

3. Aspekt techniczno - technologiczny

W celu ograniczenia składowania odpadów biodegradowalnych konieczna jest (w ramach Regionu Gospodarowania Odpadami Komunalnymi) budowa linii technologicznych służących do ich przerobu:

- kompostowni odpadów organicznych,
- linii mechaniczno – biologicznego przerobu odpadów,
- obiektu fermentacji odpadów,
- zakładu termicznego przekształcania odpadów komunalnych.

Ponadto konieczne jest:

- stworzenie odpowiednich warunków technicznych odzysku i unieszkodliwiania odpadów wielkogabarytowych, odpadów budowlanych i poremontowych,
- zorganizowanie gminnych (lub poza jej terenem, ale na obszarze regionu gospodarki odpadami komunalnymi) punktów zbierania odpadów niebezpiecznych (GPZON) wchodzących w strumień odpadów komunalnych.

W celu spełnienia poziomów odzysku i recyklingu oraz ograniczenia składowania odpadów firma „Recykling Wojkowice” Sp. z o. o. podjęła działania w zakresie **rozbudowy istniejącego zakładu-sortowni odpadów**.

Projekt dotyczy przebudowy i rozbudowy instalacji odzysku odpadów komunalnych wraz z zapleczem, działającej na terenie międzygminnej firmy Recykling Wojkowice Sp. z o.o.

Konieczność rozbudowy zakładu wynika z:

- przeciążenia istniejącej instalacji w wyniku wzrastającego co rok strumienia odpadów, bez możliwości uzupełnienia ciągu technologicznego w niewielkiej, istniejącej wiacie (w szczególności brak możliwości włączenia prasy do belowania i paczkowania, a także zwiększenia liczby stanowisk pracy, polepszając w ten sposób efektywność segregacji głębokiej i umożliwiając wprowadzenie niezbędnej pracy dwuzmianowej);
- braku wystarczającej kubatury oraz właściwych warunków do magazynowania recyklatów;
- braku zaplecza sanitarnego dla pracowników zajmujących się odpadami, spełniającego obowiązujące od października 2009 roku wymogi środowiskowe i sanitarne.

Wskutek powyższych utrudnień i problemów, w większości o charakterze technologicznym, następuje ograniczenie mocy „przerobowych” stacji odzysku. Niższa od oczekiwanej jest jej dobowa przepustowość i efektywność. Nie jest możliwe zwiększenie efektywności segregacji głębokiej, w wyniku czego część odpadów trafia do składowania na kwaterę.

Opis przedmiotu projektu

Przedmiotem projektu jest przebudowa i rozbudowa istniejącej sortowni odpadów komunalnych (stacji segregacji) wraz z nowym ciągiem technologicznym i zmienionymi funkcjami niektórych istniejących urządzeń, a także z infrastrukturą umożliwiającą transport, załadunek i odpowiednie kierowanie strumieniem odpadów/recyklatów, w tym ich magazynowanie (placem manewrowym i składowym,

bokсами, drogą objazdową, bramami, ogrodzeniem, odwodnieniem itp.), mieszczącej się na terenie spółki międzygminnej „Recykling Wojkowice” Sp. z o.o. w Wojkowicach, polegająca na:

1. wybudowaniu w miejscu, gdzie obecnie zlokalizowana jest wiata z istniejącą instalacją segregacji:
  - hali o wymiarach: 29,5 m x 16,8 m do segregacji odpadów,
  - placu wokół hali, aby możliwy był bezpieczny dla środowiska dojazd samochodów dowożących odpady do odzysku i samochodów odbierających recyklaty,
  - drogi objazdowej umożliwiającej przejazd bez zbędnego manewrowania,
  - rowu otwartego zbierającego wody opadowe;
2. wykonaniu zaplecza socjalnego ze śluzami i sanitariatami (pawilony-kontenery przeznaczone na zaplecze sanitarne sortowaczy oraz pawilony z przeznaczeniem na zaplecze biurowe sortowni) zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 czerwca 2009 roku (Dz.U. nr 104; poz. 868) w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy gospodarowaniu odpadami komunalnymi, warunkującego odebranie obiektu sortowni jako instalacji i uzyskanie pozwolenia na użytkowanie,
3. doposażenie linii technologicznej w nowe urządzenia usytuowane w ciągu technologicznym celem zwiększenia efektywności pracy stacji odzysku i wprowadzenia pracy dwuzmianowej.

Zakłada się, że projektowany Zakład Zagospodarowania Odpadów to obiekty, w których odbywać się będą:

- segregacja mechaniczna odpadów zmieszanych i odpadów z selektywnej zbiórki (papier i karton – opakowania i gazety, plastik – opakowania z tworzyw sztucznych, szkło – opakowania ze szkła, metale – opakowania z metalu),
- konfekcjonowanie surowców wtórnych (papieru i kartonu, plastiku i metali) – prasowanie lub rozdrabnianie i magazynowanie,
- demontaż odpadów wielkogabarytowych, sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz skierowanie odzyskanych surowców do odpowiedniego zagospodarowania,
- kompostowanie odpadów ulegających biodegradacji (odpady kuchenne, zielone, odpady na kompostownię – odpady z targowisk, opakowania papierowe),
- kompostowanie (stabilizacja tlenowa) odpadów nienadających się do wytworzenia kompostu wysokiej jakości (frakcja 20-80mm z sortowania odpadów zmieszanych, osady z oczyszczalni ścieków, skratki, odpady z piaskowników, odpady z czyszczenia ulic i placów, odpady ze studzienek kanalizacyjnych; do kompostowania wymagany jest materiał strukturalny,
- czasowe magazynowanie odpadów niebezpiecznych dostarczonych selektywnie do ZZO oraz wysegregowanych z odpadów zmieszanych, budowlanych i wielkogabarytowych,
- odzysk odpadów uzyskanych z odpadów zmieszanych (frakcja 0-20mm) poprzez wykorzystanie na warstwy przykrywająco-izolujące,
- wydzielenie z odpadów wielkogabarytowych odpadów kalorycznych oraz odpadów surowcowych nadających się do odzysku,
- unieszkodliwianie poprzez deponowanie na kwaterze balastu wyodrębnionego ze zmieszanych odpadów komunalnych,
- obróbka i wykorzystanie materiałów sypkich z kruszenia gruzu budowlanego.

Termin realizacji planowanych przedsięwzięć jest wyszczególniony w rozdz. 8, w harmonogramie rzeczowo finansowym.

1. Wdrażanie systemowych i kompleksowych rozwiązań w gospodarce odpadami.

- stworzenie międzygminnych struktur organizacyjnych dla realizacji regionalnego obiektu gospodarki odpadami komunalnymi w tym regionalnego zakładu termicznego przekształcania odpadów.

6.2. Proponowane systemy

Aby zrealizować wymienione cele i kierunki oraz wymogi APGO WŚ i KPGO 2010 zaproponowano dwa rozwiązania systemowe dla gospodarki odpadami komunalnymi różniące się między sobą w warstwie technicznej, ale oparte o jedno rozwiązanie w warstwie organizacyjnej, którym jest podział województwa na Regiony Gospodarki Odpadami Komunalnymi.

Przygotowując propozycję nowych rozwiązań systemowych w gospodarce odpadami brano pod uwagę:

- kryterium zgodności z prawem,
- realizację celów, wymogów i kierunków opisanych powyżej,
- zasadę zwiększania bezpieczeństwa energetycznego i ekologicznego regionu poprzez rozwój systemów lokalnych.

Przydział do Regionu Gospodarki Odpadami Komunalnymi

APGO przewiduje powstanie 11 Regionów Gospodarki Odpadami Komunalnymi (RGOK), w skład których będą wchodziły związki, porozumienia międzygminne, spółki międzygminne, bądź inne podmioty powołane w intencji wspólnego gospodarowania odpadami. Konieczne do osiągnięcia cele dotyczące zagospodarowania odpadów komunalnych, a w szczególności odpadów ulegających biodegradacji, w ramach poszczególnych RGOK, wskazuje APGO WŚ. Sprecyzowano także zalecane metody zagospodarowania odpadów w każdym z jedenastu regionów.

Szczegółowy opis funkcjonowania zakładów zagospodarowania odpadów w ramach **Regionu 7** zostanie opisany poniżej w podrozdziale „*Rozwój systemu gospodarki odpadami w zgodzie z zapisami APGO WŚ*”

Rozwiązania systemowe gospodarki wytwarzanymi odpadami

Niniejszy plan przewiduje konieczność rozwoju obecnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi dla miasta Wojkowice. Generalnie, w perspektywie krótkoterminowej system ten będzie się opierał na następujących elementach:

- promocja i rozwój kompostowania odpadów biodegradowalnych przez mieszkańców zabudowy jednorodzinnej,
- zagospodarowanie odpadów ulegających biodegradacji poza składowaniem,
- dalsze prowadzenie i intensyfikowanie istniejącego systemu zbiórki surowców wtórnych, w tym odpadów opakowaniowych, odpadów wielkogabarytowych, niebezpiecznych, w tym zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, przeterminowanych leków,
- udział gminy w pracach na rzecz powołania Regionu Gospodarki Odpadami Komunalnymi.

WARIANT I – rozwój systemu gospodarki odpadami w zgodzie z APGO WŚ

Proponowany system zakłada wykorzystanie silnych stron regionu oraz stara się zintegrować politykę w zakresie gospodarowania odpadami z innymi dokumentami strategicznymi, w tym z koncepcją rozwoju zrównoważonego, rozwoju energetyki odnawialnej, wykorzystania potencjału przemysłowego regionu. W każdym z regionów województwa zapewniona zostanie odpowiednia przepustowość instalacji do przetwarzania odpadów.

Według informacji zawartych w APGO WŚ w regionie, do którego należy miasto Wojkowice istnieje:

- 9 składowisk,
- 6 kompostowni o łącznej przepustowości ok. 100 tys. Mg,
- 7 sortowni o łącznej przepustowości ok. 355 tys. Mg.

Według przedstawionych prognoz **Region 7** ma obsługiwać największą liczbę ludności województwa (w 2011 r. około 1,925 tys.). W roku 2011 planuje się przetworzyć w instalacjach ok. 753,83 tys. Mg odpadów komunalnych.

Tabela 24. planowane do przetwarzania ilości odpadów w instalacjach mechaniczno – biologicznego i termicznego przekształcania w 2018 r. w ramach planowanego do powstania regionu nr 7 [źródło APGO WŚ].

Nr regionu	Ilość odpadów zmieszanych [Mg/rok] ¹	Ilość frakcji <80 mm w zmieszanych odpadach komunalnych ² [Mg/rok]	Planowany odzysk papieru [Mg/rok]	Odpady zielone do kompostowania ³ [Mg/rok]	Suma 3+4+5 [Mg/rok]	Wymagany przerób odpadów ⁴ [Mg/rok]
1	2	3	4	5	6	7
7	535 915	214 366	33 663	16 932	264 961	250 982

- ilość została podana po uwzględnieniu zakładanego poziomu rozwoju selektywnego zbierania odpadów (wielkogabarytowych, surowców wtórnych, opakowaniowych, tzw. zielonych). Podane ilości odpadów zmieszanych wskazują jaka jest zalecana docelowa zdolność przerobowa instalacji mechaniczno biologicznego lub termicznego przekształcania odpadów;
- w przypadku zalecanej instalacji mechaniczno – biologicznego przerobu odpadów przyjęto, że średnia zawartość frakcji 0 -80 mm, która może być kierowana do biologicznego przerobu – kształtuje się na poziomie 40% strumienia odpadów zmieszanych;
- odpady z selektywnego zbierania z parków i ogrodów kierowane są do kompostowania;
- wymagany przerób wynikający z prawnie ustalonych poziomów redukcji składowania odpadów ulegających biodegradacji.

Główne założenia **wariantu I** przedstawiają się następująco:

- Gmina będzie promować segregację odpadów wytwarzanych przez mieszkańców.
- Gmina będzie promować kompostowanie przydomowe odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.
- Gmina podejmie działania mające na celu przynależność do Regionu Gospodarki Odpadami Komunalnymi (RGOK).
- W ramach RGOK powinno być prowadzone intensywne selektywne zbieranie odpadów posegregowanych od mieszkańców (np. w podziale na tworzywa sztuczne, papier, szkło, bądź też ogólnie w podziale na odpady opakowaniowe i inne zmieszane), selektywne zbieranie odpadów opakowaniowych i niebezpiecznych oraz innych, oraz system odbioru odpadów zmieszanych obejmujący 100% mieszkańców.
- Koniecznym jest rozwój metod zagospodarowania odpadów ulegających biodegradacji już u źródła poprzez wdrażanie do stosowania przez mieszkańców terenów zabudowy jednorodzinnej przydomowych kompostowników.
- W systemie prowadzonym przez RGOK funkcjonować będą następujące instalacje:

Rodzaj instalacji	Nazwa i adres instalacji	Podstawa prawna działalności	Rok zamknięcia lub kody przetwarzanych odpadów	Pojemność [Mg] lub zdolność przerobowa [Mg/rok]
Składowisko	Składowisko Recykling Wojkowice Sp. z o.o., Wojkowice ul. Długosza	Pozwolenie zintegrowane do 2013 r.	2016	129 800
Składowisko	Składowisko Odpadów Komunalnych, Bytom, Al. J.P.II	Pozwolenie zintegrowane do 2017 r.	Po 2018	905 400
Składowisko	Miejski Zakład Przetwarzania Odpadów Komunalnych Lipówka II, Dąbrowa Górnicza,	Pozwolenie zintegrowane do 2015 r.	2015	201 500

	ul. Główna			
Składowisko	Składowisko przedsiębiorstwa Składowania i Utylizacji Odpadów Sp. z o.o., Gliwice, ul. Rybnicka	Pozwolenie zintegrowane do 2017 r.	Po 2018	1 343 000
Składowisko	Składowisko Odpadów Komunalnych, Katowice, ul. Żwirowa	Pozwolenie zintegrowane do 2017 r.	Po 2018	518 500
Składowisko	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne "Landeco" Sp. z o.o., Siemianowice Śl., ul. Spacerowa	Pozwolenie zintegrowane do 2008 r.	Po 2018	3 534 600
Składowisko	Miejski Zakład Składowania Odpadów, Sosnowiec, ul. Grenadierów (zamknięcie kwatery składowiska)	Pozwolenie zintegrowane do 2011 r.	2011	221 000
Składowisko	Składowisko Odpadów Komunalnych, Świętochłowice, ul. Wojska Polskiego	Pozwolenie zintegrowane do 2017 r.	Po 2018	522 800
Składowisko	Miejskie Składowisko Odpadów Komunalnych, Zabrze, ul. Cmentarna	Pozwolenie zintegrowane do 2016 r.	2011	193 800
Sortownia odpadów z selektywnego zbierania odpadów	Sortownia surowców wtórnych, Wojkowice, ul. Długosza	Zezwolenie do 2012	200101, 200102, 200139	1500
Sortownia odpadów zmieszanych i zebranych selektywnie	Sortownia odpadów komunalnych i opakowaniowych, Chorzów, ul. Bytkowska	Zezwolenie do 2015	200301	68 500
Sortownia odpadów zmieszanych i zebranych selektywnie	Sortownia odpadów komunalnych, Dąbrowa Górnicza, ul. Główna	Pozwolenie zintegrowane do 2015	200301, 200307, 200139, 200108	41 500
Sortownia odpadów zmieszanych i zebranych selektywnie	Sortownia odpadów – Horstman, Zabrze, ul. Cmentarna	Pozwolenie na wytwarzanie odpadów do 2014	200301	15 000
Sortownia odpadów z selektywnego zbierania	Sortownie, Katowice, ul. Milowicka	Zezwolenie do 2015	200101, 200102	2 000
Sortownia odpadów z selektywnego zbierania	Sortownia surowców wtórnych zbieranych selektywnie, Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o., ul. Kokotek w Rudzie śląskiej	Zezwolenie do 2013	200101, 20102, 200139	18 000
	Linia do przetwarzania szkła płaskiego i szkła opakowaniowego TEW	Zezwolenie do 2018	150107, 170202, 200102	150 000

	Recykling Sp. z o.o.			
Sortownia odpadów z selektywnego zbierania	Sortownia mechaniczno-ręczna, Siemianowice Śl., ul. Konopnickiej	Zezwolenie	150101, 150104, 150106, 170402, 200101, 200303, 200307	60 000
Kompostownia	Kompostownia Miejskiego Zakładu Przetwarzania Odpadów Lipówka II, Dabrowa G. ul. Główna	Pozwolenie zintegrowane do 2015	200301, 200201	13 300
Kompostownia	Kompostownia z MPGK Sp. z o.o., MUT Dano Katowice, ul. Milowicka	Pozwolenie na wytwarzanie odpadów	030105, 200201, 200301, 200303	60 000
Kompostownia	Kompostownia przyzłowa SOWEX Sp. z o.o., Piekary Śląskie, ul. Sadowskiego	Zezwolenie na odzysk	Podgrupy: 1908, 2002, 2003	5 000
Kompostownia	Kompostownia przyzłowa, Siemianowice Śląskie, ul. Zwycięstwa	Pozwolenie zintegrowane	150101, 191201, 200101	1 000
Kompostownia	Kompostownia kontenerowa KNEER MPGK Sp. z o.o., Świętochłowice, ul. Wojska Polskiego	Zezwolenie na odzysk	200201	3 000
Kompostownia	Kompostownia kontenerowa KNEER-HORSTMAN, MPGK Sp. z o.o., Zabrze, ul. Cmentarna	Pozwolenie na wytwarzanie odpadów	190805, 200108, 200138, 200201	20 000

źródło: APGO WŚ

7. Odpady niebezpieczne, które mieszkańcy uprzednio wyselekcjonują ze strumienia wytworzonych przez nich odpadów komunalnych, powinny być zbierane w oparciu o punkty gromadzenia odpadów niebezpiecznych, punkty sprzedaży wybranych produktów (leki, pestycydy, baterie i akumulatory). Dodatkowo firmy zbierające odpady komunalne powinny okresowo, z częstotliwością 2 razy do roku, dokonywać objazdowego zbierania (odbierania) odpadów po wcześniejszym zawiadomieniu mieszkańców (analogicznie można postąpić ze zbieraniem zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz odpadów wielkogabarytowych).
8. Odpady budowlane będą zbierane do kontenerów a następnie kierowane do odzysku w instalacjach odzysku.

WARIANT II – samodzielny rozwój systemu gospodarki odpadami

1. Gmina utrzymuje i rozwija system gospodarki odpadami komunalnymi niezależnie od działań realizowanych w związku z powołaniem i funkcjonowaniem Regionu Gospodarki Odpadami Komunalnymi.
2. Gmina będzie opierać swoją gospodarkę odpadami na działaniach związanych z kierowaniem odpadów na składowiska zgodnie z pozwoleniami posiadanymi przez poszczególne firmy odbierające odpady, a nie do instalacji wskazanych w APGO WŚ.
3. Gmina będzie promować segregację odpadów wytwarzanych przez mieszkańców.
4. Gmina będzie promować kompostowanie przydomowe odpadów komunalnych ulegających biodegradacji. W stosunku do właścicieli ogródków działkowych należy podjąć próbę wdrożenia zasady kompostowania odpadów zielonych, zamiast spalania wysuszonych odpadów roślinnych.
5. Zasadnym jest wsparcie prac na rzecz uruchomienia punktu do demontażu odpadów wielkogabarytowych.
6. Odpady niebezpieczne, które mieszkańcy uprzednio wyselekcjonują ze strumienia wytworzonych przez nich odpadów komunalnych, powinny być kierowane do punktów gromadzenia odpadów niebezpiecznych oraz punktów sprzedaży wybranych produktów (leki, pestycydy, baterie

i akumulatory). Dodatkowo firma zbierająca odpady komunalne powinna okresowo, z częstotliwością 2 razy do roku, dokonywać objazdowego zbierania (odbierania) odpadów po wcześniejszym zawiadomieniu mieszkańców (analogicznie można postąpić ze zbieraniem zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz odpadów wielkogabarytowych). Zasadnym jest, by objazdową zbiórkę odpadów niebezpiecznych wysegregowanych przez osoby fizyczne powiązywać z objazdową zbiórką odpadów wielkogabarytowych).

7. Odpady budowlane byłyby zbierane i odbierane do kontenerów a następnie kierowane do odzysku w instalacjach odzysku.

6.3. Propozycja wyboru

W efekcie przeprowadzonej analizy uznano, iż pod względem środowiskowym, finansowym, prawnym i logistycznym, najlepszy jest wybór I wariantu systemu zagospodarowania odpadów. Jedyne ten wariant daje szansę na spełnienie wymagań prawnych nałożonych na gminę. Natomiast oparcie systemu gospodarki odpadami na działaniach zarysowanych w drugim wariantie – daje iluzoryczne szanse rozwiązania problemów gospodarki odpadami, ale jedynie w krótkoterminowej perspektywie czasowej. Uzasadnione jest to tym, że działania podejmowane w skali lokalnej mogą co najwyżej zakończyć się wybudowaniem sortowni odpadów, która w dłuższej perspektywie czasowej jest całkowicie niewystarczającym elementem systemu który nie zapewni spełnienia prawnych wymogów. W skali długookresowej jedynie I wariant daje szansę rozwiązania problemów gospodarki odpadami. Należy jednak zwrócić uwagę na fakt, iż prowadzone obecnie działania nie kłócą się z działaniami podejmowanymi w ramach I i II wariantu, gdyż będą one w przyszłości elementem regionalnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

7. Monitorowanie realizacji planu

7.1 Instrumenty zarządzania gospodarką odpadami

Podstawą właściwej oceny wdrażania założeń planu gospodarki odpadami oraz określenia problemów w osiągnięciu założonych celów jest prawidłowy i jednolity system sprawozdawczości, oparty na zestawie określonych wskaźników. Powinien on zapewnić stałą kontrolę jakości zarządzania gospodarką odpadami, planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych oraz pozwolić regulować działalność podmiotów na rynku odpadów a jednocześnie ułatwiać funkcjonowanie systemu wydawania decyzji, udzielania zezwoleń i egzekucji.

Obecny system monitorowania stanu gospodarki odpadami nie zapewnia spójności danych. Istniejące bazy nie są w wystarczającym stopniu uzupełniane informacjami, a dane w nich zawarte w wielu przypadkach znacznie się między sobą różnią. Szczególnie dużym problemem jest uzyskanie informacji dotyczących odpadów komunalnych. Do 2007 r. podmioty odbierające odpady komunalne nie miały obowiązku wykazywać ich ilości w rocznych sprawozdaniach składanych marszałkowi województwa (zbiorczych zestawieniach danych o rodzajach i ilości odpadów, o sposobach gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku i unieszkodliwiania odpadów). Począwszy od 2007 r., sytuacja ta uległa zmianie i podmioty te mają obowiązek raportować dane o odpadach komunalnych. Biorąc jednak pod uwagę stan obecny, w dalszym ciągu problemową pozostanie kwestia niewywiązywania się podmiotów z obowiązku ewidencjonowania odpadów. Poza tym w dalszym ciągu największą ilością danych dotyczących odpadów komunalnych dysponują gminy. Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity: Dz. U. z 2005 r. nr 236, poz. 2008, z późn. zm.) gminy powinny otrzymywać informacje od przedsiębiorstw komunalnych odnośnie ilości zebranych na ich terenie odpadów oraz sposobów gospodarowania nimi. Niestety, firmy te nie zawsze przekazują informacje w pełny i prawidłowy sposób, skutkiem, czego sprawozdania z realizacji gminnego planu gospodarki odpadami mogą nie obrazować rzeczywistego stanu gospodarki odpadami na terenie gmin.

Wyżej wymienione problemy w przepływie informacji powinny zostać rozwiązane w formie odpowiednich przepisów. Zasadnym byłoby stworzenie takiego systemu prawnego, który skutecznie dyscyplinowałby organy ochrony środowiska każdego szczebla za brak egzekwowania wynikających z prawa obowiązków sprawozdawczych. Jednak w obliczu niewystarczającej skuteczności obowiązującego prawa, należy przewidzieć inne rozwiązania organizacyjne.

7.2 Monitorowanie realizacji planu gospodarki odpadami

Ocenę realizacji celów wskazanych w niniejszym dokumencie prowadzi się będzie w oparciu o porównanie wskaźników przedstawionych w poniższej tabeli, odpowiadających założonym w planie celom. Podstawowymi źródłami informacji niezbędnymi do dokonania przedmiotowej oceny będą przede wszystkim:

1. Wojewódzki System Odpadowy (WSO) prowadzony przez Marszałka Województwa Śląskiego
2. Sprawozdania od podmiotów prowadzących działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych
3. Monitoring prowadzony przez instytucje:
  - Urząd Miasta Wojkowice,
  - Główny i Wojewódzki Urząd Statystyczny,
  - Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach,
  - Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego (Wojewódzki System Odpadowy).

Tabela 25. Wskaźniki stopnia realizacji założonych celów i zadań.

Lp.	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Jednostka	Wartość w 2009 r.	Zakładana wartość w 2011
1.	Odsetek masy zbieranych odpadów komunalnych w stosunku do masy powstających odpadów	Urząd Miasta, wskaźniki wytwarzania	%	87,5	100
2.	Odsetek odpadów komunalnych zebranych selektywnie	Urząd Miasta	%	19,3	20
3.	Odsetek mieszkańców objętych umowami na odbieranie odpadów (do końca 2010 - 100%)	Urząd Miasta	%	95	100
4.	Odsetek mieszkańców objętych systemem selektywnego zbierania	Urząd Miasta	%	100	100
5.	Liczba legalnych składowisk odpadów komunalnych nie spełniających wymogów technicznych	WIOŚ, Urząd Miasta	szt.	0	0
6.	Odsetek składowanych bez przetworzenia zmieszanych odpadów komunalnych	Urząd Miasta	%	80,4	85
7.	Liczba czynnych składowisk odpadów komunalnych	WIOŚ, Urząd Miasta	szt.	1	1
8.	Ograniczenie składowania odpadów ulegających biodegradacji	Urząd Miasta	% w stosunku do wytw. w 1995 r.	32,8*	30
9.	Wydzielenie odpadów niebezpiecznych z odpadów komunalnych	Urząd Miasta	% w stos. do całk. ich ilości w zmieszanych odp. komunalnych	2,2	60
10.	Poziom selektywnego zbierania odpadów (surowców wtórnych)	Urząd Miasta	% w stos. do całk. ilości wytwarzanych odp. komunalnych	7,0	11
11.	Poziom selektywnego zbierania odpadów wielkogabarytowych	Urząd Miasta	% w stos. do całk. ilości wytwarzanych odpadów wielkogabarytowych	67,8	75
12.	Łączna przepustowość istniejących kompostowni odpadów zielonych	WIOŚ, Urząd Miasta	tys. Mg/rok	0	0
13.	Masa wytworzonych komunalnych osadów ściekowych	Urząd Miasta	Mg s.m.	64	64
14.	Odsetek zagospodarowanych komunalnych osadów ściekowych	GUS, Urząd Miasta	%	100	100

*wartość nie odzwierciedla rzeczywistego ograniczenia składowania odpadów ulegających biodegradacji, ponieważ nie wszystkie wytworzone odpady komunalne są zbierane.

Wartości wskaźników w roku bazowym poprzedzającym okres sprawozdawczy – zawarte winny być w sprawozdaniu z realizacji planu gospodarki odpadami.

Należy dodać, że w ciągu najbliższych lat wysoce prawdopodobnym jest pojawienie się przepisów, które będą weryfikować (i prawdopodobnie podwyższać) wartości wyżej wymienionych wskaźników. Ponadto

pojawią się nowe uregulowania prawne, które pośrednio i bezpośrednio będą wpływać na gospodarkę odpadami. Dotyczy to zwłaszcza takich zagadnień, jak:

- przepisy normujące właściwości paliw alternatywnych i pozostałości po procesach biologicznej obróbki,
- przepisy precyzujące gospodarowanie odpadami ulegającymi biodegradacji (zwłaszcza w zakresie określania udziału frakcji ulegającej biodegradacji w odpadach komunalnych kierowanych do składowania),
- przepisy o dopuszczalnych poziomach ilości i jakości odpadów kierowanych do składowania,
- przepisy o traktowaniu odpadów jako odnawialnych źródeł energii,
- podnoszenie poziomów odzysku i recyklingu wybranych grup produktów i odpadów.

8. Harmonogram rzeczowo-finansowy

W celu spełnienia celów i kierunków działań założonych w niniejszym planie, określono zadania przewidziane do realizacji wraz ze wskazaniem jednostek odpowiedzialnych za realizację poszczególnych zadań i terminami realizacji tych zadań.

Tabela 26. Harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji zadań w gospodarce odpadami wraz z określeniem źródeł finansowania przedsięwzięć w gospodarce odpadami.

Lp.	Zadanie	Okres realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Szacunkowe koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
1.	Współtworzenie i udział gminy w strukturze ponadgminnej - regionie gospodarki odpadami komunalnymi	2010 - 2013	Burmistrz, Rada Miasta, Urząd Miasta	200	Środki własne
2.	Utrzymanie systemu zbierania odpadów komunalnych	2010 - 2013	Burmistrz, Urząd Miasta	-	-
3.	Objęcie wszystkich mieszkańców gminy systemem selektywnego zbierania poszczególnych frakcji odpadów komunalnych (w tym – niebezpiecznych oraz wielkogabarytowych) oraz rozwój tego systemu, także utrzymanie punktów gromadzenia odpadów w miejscach publicznych (kosze uliczne) oraz finansowanie selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych i niebezpiecznych z obiektów komunalnych	2010 - 2013	Burmistrz, Urząd Miasta	150	środki własne,
4.	Aktualizacja gminnego planu gospodarki odpadami	2014	Burmistrz	8	Środki własne
5.	Wydanie decyzji w sprawie usuwania odpadów z miejsc na ten cel nieprzeznaczonych i wydanie decyzji zmierzających do uzyskania pożądanego stanu	2010-2013	Burmistrz	-	-

6.	Akcja edukacyjna wśród mieszkańców gminy na temat związków prawidłowego gospodarowania odpadami z ich oddziaływaniem na środowisko	2010-2015	Burmistrz, Urząd Miasta, Rada Miasta	20 (rocznie)	środki własne, WFOŚiGW
7.	Wsparcie kadrowe służb ochrony środowiska	2010-2015	Burmistrz, Urząd Miasta	-	-
8.	Usuwanie „dzikich wysypisk”	2010-2013	Urząd Miasta	60 rocznie	środki własne
9.	Rozbudowa i przebudowa istniejącej sortowni odpadów komunalnych	2010	„Recykling Wojkowice” Sp. z o.o.	2 000 (w tym: 1 300 UE oraz 7 000 budżet spółki)	środki własne, fundusze unijne
10.	Dokumentacja projektowa rekultywacji składowiska	2011	„Recykling Wojkowice” Sp. z o.o.	30	środki własne
11.	Rekultywacja wydzielonej części składowiska	2012	„Recykling Wojkowice” Sp. z o.o.	1 500	środki własne, NFOŚiGW, WFOŚiGW
12.	Opracowanie dokumentacji dot. budowy zakładu zagospodarowania odpadów i stacji przeładunkowej	2012	„Recykling Wojkowice” Sp. z o.o.	60	środki własne
13.	Budowa zakładu zagospodarowania odpadów i stacji przeładunkowej odpadów	2013-2014	„Recykling Wojkowice” Sp. z o.o.	5 000	środki własne, fundusze zewnętrzne

WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

POIiŚ 2007-2013 – Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013

PROW – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich

RPO WS 2007-2013 – Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2007-2013

9. Źródła finansowania

Zbilansowanie możliwości

Dofinansowanie w zakresie gospodarki odpadami jest możliwe z następujących źródeł:

- ✓ Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego Działania 4.1 *Infrastruktura wodno-ściekowa i gospodarka odpadami*
- ✓ Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko Działanie 2.1 *Kompleksowe przedsięwzięcia z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych*
- ✓ Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
- ✓ Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach
- ✓ fundusze powiatowe i gminne
- ✓ kredyty i pożyczki preferencyjne udzielane np. przez Bank Ochrony Środowiska, Fundację Rozwoju Śląska
- ✓ kredyty międzynarodowych instytucji finansowych (Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju, Bank Światowy)
- ✓ kredyty i pożyczki udzielane przez banki komercyjne
- ✓ Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweski Mechanizm Finansowy
- ✓ Konkurs „Polska wolna od azbestu”
- ✓ Program Rozwoju Obszarów Wiejskich

Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego nie przewiduje się budowy nowych składowisk odpadów, natomiast nacisk zostanie położony na ograniczenie ilości odpadów deponowanych i zdeponowanych w środowisku.

Uprawnionymi podmiotami do otrzymania dofinansowania na inwestycje w zakresie gospodarki odpadami są:

- ✓ Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia
- ✓ Jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną
- ✓ Spółki wodne
- ✓ Parki narodowe i krajobrazowe
- ✓ Organizacje pozarządowe
- ✓ Partnerzy społeczni i gospodarczy
- ✓ Jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną (nie wymienione wyżej)

W ramach gospodarki odpadami wsparcie uzyskują projekty z zakresu selektywnej zbiórki odpadów, ich odzysku, recyklingu oraz unieszkodliwiania, oczyszczania terenów z odpadów zawierających azbest, oraz rekultywacji obszarów zdegradowanych i składowisk odpadów na cele przyrodnicze.

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko

Celem Programu w zakresie gospodarki odpadami jest redukcja ilości składowanych odpadów komunalnych i zwiększenie udziału odpadów komunalnych poddawanych odzyskowi i unieszkodliwianiu innymi metodami niż składowanie oraz likwidacja zagrożeń wynikających ze składowania odpadów zgodnie z krajowym i wojewódzkimi planami gospodarki odpadami.

W zakresie gospodarki odpadami wspierane będą działania w zakresie zapobiegania oraz ograniczania wytwarzania odpadów komunalnych, wdrażania technologii odzysku, w tym recyklingu, wdrażania

technologii ostatecznego unieszkodliwiania odpadów komunalnych, a także likwidacji zagrożeń wynikających ze składowania odpadów oraz rekultywacja terenów zdegradowanych.

W ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w zakresie gospodarki odpadami realizowane będą duże inwestycje według listy indykatywnej oraz w drodze konkursu inwestycje z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi dotyczące instalacji i systemów obsługujących min. 150 tys. mieszkańców. Będą dofinansowane inwestycje, które przyczyniają się wdrożenia nowoczesnych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, w tym termicznego przekształcania odpadów oraz intensyfikacji odzysku, a także recyklingu odpadów oraz ich unieszkodliwiania w procesach innych niż składowanie, likwidacji zagrożeń wynikających ze składowania odpadów zgodnie z krajowym i wojewódzkimi planami gospodarki odpadami.

W ramach priorytetu oprócz inwestycji z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi dotyczące instalacji i systemów obsługujących min. 150 tys. mieszkańców, będą realizowane duże inwestycje. W ramach działania budowane będą instalacje umożliwiające przygotowanie odpadów do procesów odzysku, w tym recyklingu lub unieszkodliwiania poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych w procesach innych niż składowanie. Ponadto będzie realizowane tworzenie kompleksowych systemów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w szczególności niebezpiecznych, a także odpadów wielkogabarytowych i budowlanych. Będą podejmowane również działania na rzecz likwidacji zagrożeń wynikających ze składowania odpadów zgodnie z krajowym i wojewódzkimi planami gospodarki odpadami obsługujących minimum 150 tys. mieszkańców.

Przykładowe rodzaje projektów realizowane w ramach POIiŚ w obszarze gospodarki:

- ✓ kompleksowe systemy gospodarowania odpadami komunalnymi od projektu do realizacji, uwzględniające co najmniej: działania prewencyjne, selektywne zbieranie, przygotowanie odpadów do odzysku lub unieszkodliwiania oraz, o ile wynika to z planów gospodarki odpadami, instalacje do odzysku, w tym recyklingu oraz unieszkodliwiania, a także działania na rzecz likwidacji zagrożeń wynikających ze składowania odpadów zgodnie z krajowym i wojewódzkimi planami gospodarki odpadami;
- ✓ budowa:
  - punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w szczególności odpadów niebezpiecznych,
  - instalacji umożliwiających przygotowanie odpadów do procesów odzysku, w tym recyklingu,
  - instalacji do odzysku, w tym recyklingu poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych,
  - instalacji do termicznego przekształcania odpadów komunalnych z odzyskiem energii,
  - instalacji do unieszkodliwiania odpadów komunalnych w procesach innych niż składowanie,
  - dostosowanie istniejących składowisk odpadów do obowiązujących przepisów, przygotowanie dokumentacji niezbędnej do wnioskowania i realizacji przedsięwzięcia (w tym studium wykonalności, dokumentacja techniczna dla projektów, dokumentacja przetargowa).
- ✓ dostosowanie istniejących składowisk odpadów do obowiązujących przepisów,
- ✓ przygotowanie kompleksowej dokumentacji niezbędnej do wnioskowania i realizacji przedsięwzięcia w ramach działania.

Podmiotami uprawnionymi do otrzymania dofinansowania na inwestycje w zakresie gospodarki odpadami są:

- ✓ jednostki samorządu terytorialnego i ich związki,
- ✓ podmioty świadczące usługi z zakresu zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego.

W ramach POIiŚ nie ma żadnych ograniczeń co do minimalnej, czy też maksymalnej wartości projektu. Projekt, aby mógł otrzymać dofinansowanie w ramach POIiŚ powinien spełniać bezwzględnie następujące kryteria:

- ✓ projekt nie może obejmować wyłącznie budowy, rozbudowy lub modernizacji składowiska odpadów
- ✓ koszty przeznaczone na rekultywację składowisk odpadów nie mogą przekroczyć 10% całkowitego kosztu inwestycji
- ✓ projekt z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi obsługujący minimalnie 150 tys. mieszkańców
- ✓ zgodność projektu z krajowym i wojewódzkimi planami gospodarki odpadami.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Narodowy Fundusz stosuje następujące formy pomocy finansowej:

- 1) pożyczki preferencyjne,
- 2) pożyczki płatnicze,
- 3) kredyty udzielane ze środków Narodowego Funduszu przez banki w ramach linii kredytowych,
- 4) dotacje,
- 5) dopłaty do oprocentowania preferencyjnych kredytów i pożyczek,
- 6) pożyczki w ramach umowy konsorcjum,
- 7) promesy pomocy finansowej przedsięwzięcia,
- 8) poręczenia spłaty kredytów oraz zwrotu środków przyznanych przez rządy państw obcych i organizacje międzynarodowe, przeznaczonych na realizację zadań ochrony środowiska i gospodarki wodnej, zgodnie z ustawą z 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. 2003 r. Nr 174 poz. 1689 z późn. zm.). Udzielając poręczenia Narodowy Fundusz wymaga zabezpieczeń na okoliczność roszczeń wynikających z tytułu wykonywania obowiązków poręczyciela i pobiera opłatę prowizyjną,
- 9) umorzenia pożyczek preferencyjnych,
- 10) przekazanie środków jednostkom budżetowym.

Zgodnie z listą priorytetowych Programów NFOŚiGW następujące inwestycje w obszarze ochrony powierzchni ziemi, gospodarowania odpadami i zasobami będą mogły otrzymać wsparcie finansowe:

- ✓ kompleksowe systemy gospodarowania odpadami komunalnymi od projektu do realizacji, uwzględniające co najmniej: działania prewencyjne, selektywne zbieranie, przygotowanie odpadów do odzysku lub unieszkodliwiania oraz, o ile wynika to z planów gospodarki odpadami, instalacje do odzysku, w tym recyklingu oraz unieszkodliwiania,
- ✓ budowa:
  - punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w szczególności odpadów niebezpiecznych,
  - instalacji umożliwiających przygotowanie odpadów do procesów odzysku, w tym recyklingu,
  - instalacji do odzysku, w tym recyklingu poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych,
  - instalacji do termicznego przekształcania odpadów komunalnych z odzyskiem energii,
  - instalacji do unieszkodliwiania odpadów komunalnych w procesach innych niż składowanie,
- ✓ kształtowanie postaw konsumentów w zakresie selekcji odpadów,
- ✓ modernizacja instalacji termicznego unieszkodliwiania odpadów (w kierunku obniżenia emisji zanieczyszczeń do powietrza),
- ✓ dostosowanie istniejących składowisk odpadów do obowiązujących przepisów,
- ✓ przygotowanie dokumentacji niezbędnej do wnioskowania i realizacji przedsięwzięcia (w tym studium wykonalności, dokumentacja techniczna dla projektów, dokumentacja przetargowa),
- ✓ racjonalizacja gospodarki zasobami i odpadami poprzez wsparcie dla wdrożenia nowych technologii w zakresie ograniczania materiałochłonności i ilości wytwarzanych odpadów innych niż komunalne,
- ✓ wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie odzysku i unieszkodliwiania odpadów użytkowych lub niebezpiecznych,
- ✓ zagospodarowanie odpadów opakowaniowych i użytkowych,

- ✓ zagospodarowanie i unieszkodliwianie substancji kontrolowanych,
- ✓ zbieranie i demontaż pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz gospodarowanie odpadami powstałymi w wyniku demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji.

Beneficjenci NFOŚiGW w obszarze gospodarki odpadami:

- 1) Kompleksowe systemy gospodarowania odpadami komunalnymi od projektu do realizacji, uwzględniające, co najmniej: działania prewencyjne, selektywne zbieranie, przygotowanie odpadów do odzysku lub unieszkodliwiania oraz, o ile wynika to z planów gospodarki odpadami, instalacje do odzysku (w tym recyklingu) oraz unieszkodliwiania.

Beneficjenci:

- jednostki samorządu terytorialnego (jst) i ich związki,
- przedsiębiorcy oraz podmioty świadczące usługi z zakresu zadań własnych jst,
- podmioty odpowiedzialne za realizację zadań, które uzyskały dofinansowanie w ramach Priorytetu (osi) II: Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi, Programu Infrastruktura i Środowisko.

2) Budowa:

- ✓ punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w szczególności odpadów niebezpiecznych,
- ✓ instalacji umożliwiających przygotowanie odpadów do procesów odzysku, w tym recyklingu,
- ✓ instalacji do odzysku, w tym recyklingu poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych,
- ✓ instalacji do termicznego przekształcania odpadów komunalnych z odzyskiem energii,
- ✓ instalacji do unieszkodliwiania odpadów komunalnych w procesach innych niż składowanie.

Beneficjenci:

- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki,
- przedsiębiorcy oraz podmioty świadczące usługi z zakresu zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego,
- podmioty odpowiedzialne za realizację zadań, które uzyskały dofinansowanie w ramach Priorytetu (osi) II: Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi, Programu Infrastruktura i Środowisko.

3) Kształtowanie postaw konsumentów w zakresie selekcji odpadów

Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających ochronie środowiska, w tym w zakresie selekcji odpadów poprzez kampanie informacyjno-promocyjne dotyczące wybranych aspektów środowiska i jego ochrony prowadzone z udziałem środków masowego przekazu, społecznych organizacji ekologicznych i innych podmiotów, w tym badania opinii publicznej ex-ante i ex-post. Ocena merytoryczna wniosku ma na celu dokonanie wyboru najciekawszych pod względem merytorycznym i dydaktycznym projektów, które gwarantują realizację celów programu, jak również zapewniają osiągnięcie optymalnego efektu rzeczowego i ekologicznego.

4) Modernizacja instalacji termicznego unieszkodliwiania odpadów (w kierunku obniżenia emisji zanieczyszczeń do powietrza)

Beneficjenci:

- jednostki samorządu terytorialnego (jst) i ich związki,
- przedsiębiorcy oraz podmioty świadczące usługi z zakresu zadań własnych jst.

5) Dostosowanie istniejących składowisk odpadów do obowiązujących przepisów

Beneficjenci:

- jednostki samorządu terytorialnego (jst) i ich związki,
- podmioty świadczące usługi z zakresu zadań własnych jst,

- podmioty działające w imieniu Skarbu Państwa,
- podmioty odpowiedzialne za realizację zadań, które uzyskały dofinansowanie w ramach Priorytetu (osi) II: Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi, Programu Infrastruktura i Środowisko”.

Beneficjentami nie mogą być podmioty, dla których pomoc publiczna, na rekultywację zgodnie z pkt 38 Wspólnotowych wytycznych dotyczących pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska naturalnego (Dz. Urz. WE C 37,3.02.2001) jest niedopuszczalna.

- 6) Racjonalizacja gospodarki zasobami i odpadami poprzez wsparcie dla wdrożenia nowych technologii w zakresie ograniczania materiałochłonności i ilości wytwarzanych odpadów innych niż komunalne. Beneficjenci:

- jednostki samorządu terytorialnego (jst) i ich związki,
- przedsiębiorcy oraz podmioty świadczący usługi z zakresu zadań własnych jst, w tym:
- podmioty uzyskujące wsparcie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR).

- 7) Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie odzysku i unieszkodliwiania odpadów poużytkowych lub niebezpiecznych, zagospodarowanie odpadów opakowaniowych i poużytkowych.

Beneficjenci:

- jednostki samorządu terytorialnego (jst) i ich związki,
- przedsiębiorcy oraz podmioty świadczący usługi z zakresu zadań własnych jst,
- podmioty uzyskujące wsparcie z wpływów pochodzących z opłat wynikających z ustawy z dnia 11 maja 2001r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej, w tym:
- podmioty uzyskujące wsparcie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR).

- 8) Zagospodarowanie i unieszkodliwianie substancji kontrolowanych

Beneficjenci:

- jednostki samorządu terytorialnego (jst) i ich związki,
- przedsiębiorcy oraz podmioty świadczące usługi z zakresu zadań własnych jst,
- podmioty uzyskujące wsparcie z wpływów pochodzących z opłat wynikających z ustawy z zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową (Dz. U. Nr 121, poz. 1263 z późn. zm.),

w tym:

- podmioty uzyskujące wsparcie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR).

- 9) Zbieranie i demontaż pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz gospodarowanie odpadami powstałymi w wyniku demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji.

Beneficjenci:

- gminy, które ponoszą koszty w zakresie zbierania porzuconych pojazdów wycofanych z eksploatacji,
- przedsiębiorcy prowadzący stacje demontażu, którzy spełniają wymagania dla uzyskania dopłat do demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji;
- podmioty prowadzące działania inwestycyjne w zakresie gospodarowania odpadami powstałymi w wyniku demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji (przedsiębiorcy prowadzący stację demontażu, przedsiębiorcy prowadzącemu strzępiarkę lub inną instalację przetwarzania, odzysku lub recyklingu odpadów pochodzących z pojazdów wycofanych z eksploatacji, przedsiębiorcy prowadzący punkt zbierania pojazdów).

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Zgodnie z priorytetowymi kierunkami WFOŚiGW w Katowicach w zakresie ochrony powierzchni ziemi i gospodarki odpadami, będą wspierane przede wszystkim następujące inwestycje:

- ✓ ochrona i racjonalne wykorzystanie gleb z dostosowaniem formy zagospodarowania oraz kierunków i intensywności produkcji do ich naturalnego potencjału przyrodniczego,
- ✓ rekultywacja gleb zdegradowanych,
- ✓ minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów,
- ✓ wprowadzenie systemowej gospodarki odpadami komunalnymi, zapewniającej osiągnięcie ustalonych dla województwa limitów i poziomu odzysku,
- ✓ utworzenie 5 - 6 regionalnych składowisk odpadów oraz 2 - 3 zakładów segregacji i przerobu odpadów komunalnych,
- ✓ wprowadzenie nowoczesnego systemu unieszkodliwiania i gospodarczego wykorzystania odpadów powstających w sektorze gospodarczym,
- ✓ pełne zagospodarowanie odpadów niebezpiecznych.

Bank Ochrony Środowiska

Kredyt ekologiczny jest przyznawany na zakup lub montaż wyrobów służących ochronie środowiska. Wszystkie podmioty mogą starać się o pozyskanie preferencyjnego kredytu. Maksymalna kwota kredytu może wynieść do 100% kosztów zakupu i kosztów montażu, przy czym koszty montażu mogą być kredytowane w jednym z poniższych przypadków:

- gdy Sprzedawca, z którym Bank podpisał porozumienie jest jednocześnie Wykonawcą,
- gdy Wykonawca jest jednostką autoryzowaną przez Sprzedawcę, z którym Bank podpisał porozumienia,
- gdy Bank podpisał z Wykonawcą porozumienie dotyczące montażu urządzeń i wyrobów zakupionych wyłącznie na zasadach obowiązujących dla niniejszego produktu.

Okres kredytowania wynosi do 5 lat. Oprocentowanie jest zmienne, ustalone na podstawie uchwały Zarządu BOŚ S.A. W przypadku zawarcia umowy pomiędzy Bankiem a sprzedawcą, bądź producentem urządzeń kredyty udzielone na zakupy tych urządzeń mogą być oprocentowane od 1% w skali roku.

Fundacja Rozwoju Śląska

Pożyczki przyznawane są przedsiębiorcom działającym na terenie województwa śląskiego realizującym przedsięwzięcia przyczyniające się do rozwoju gospodarczego firmy, w tym do tworzenia nowych miejsc pracy w województwie śląskim. O pożyczki mogą ubiegać się również przedsiębiorstwa z udziałem jednostek samorządu terytorialnego. Środki uzyskane z pożyczki mogą być przeznaczone na cele bezpośrednio związane z prowadzoną działalnością. Pożyczki są udzielane wyłącznie małym przedsiębiorcom, zgodnie z ustawą z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2007 r. nr 155, poz. 1095 z późn. zm.).

Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweski Mechanizm Finansowy

W ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego można dofinansować działania związane z promocją zrównoważonego rozwoju poprzez lepsze wykorzystanie i zarządzanie zasobami. W ramach Mechanizmów Finansowych mogą być realizowane projekty inwestycyjne na zagospodarowanie segregowanych odpadów. Beneficjentami mogą być wszystkie instytucje sektora publicznego i prywatnego oraz organizacje pozarządowe utworzone w prawny sposób w Polsce i działające w interesie publicznym.

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich

W ramach PROW wyodrębniono oś priorytetową 3 „Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej”, w ramach której określono 3 działania mające związek z gospodarką odpadami.

W ramach Działania Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej, można dofinansować wytwarzanie produktów energetycznych z biomasy; Beneficjentem może być osoba fizyczna ubezpieczona na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, jako rolnik, małżonek rolnika lub domownik. W ramach Działania Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw, można dofinansować wytwarzanie produktów energetycznych z biomasy; Beneficjentem może być osoba fizyczna lub osoba prawna, lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która prowadzi (podejmuje) działalność jako mikroprzedsiębiorstwo zatrudniające poniżej 10 osób, i mające obrót nieprzekraczający równowartości w zł 2 mln euro. Działalność powinna być prowadzona w gminie wiejskiej albo w gminie wiejsko-miejskiej lubi miejskiej liczących poniżej 5 tys. mieszkańców lub na obszarach wiejskich pod warunkiem, iż obszary te nie należą do gmin wiejsko-miejskich lub miejskich liczących powyżej 20 tys. mieszkańców. W ramach Działania Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej, można dofinansować, tworzenie systemów zbioru, segregacji, wywozu odpadów komunalnych oraz wytwarzanie lub dystrybucję energii ze źródeł odnawialnych, w szczególności wiatru, wody, energii geotermalnej, słońca, biogazu albo biomasy. Beneficjentem może być gmina lub inna jednostka organizacyjna, dla której organizatorem jest jst.

10. Analiza oddziaływania na środowisko

Analiza celów, kierunków i zadań ustanowionych w niniejszej aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla miasta Wojkowice wykazała, że są one zgodne z celami strategicznymi wynikającymi z dokumentów wyższego szczebla oraz przyczyniają się do ich realizacji. Wskazane problemy związane z gospodarką odpadami na terenie gminy w większości przypadków znajdują rozwiązanie w ramach zaproponowanych w PGO zadań do realizacji. Sytuacja, w której PGO nie zostanie wdrożony, prowadzi do nasilenia problemów związanych z ochroną środowiska.

Przeprowadzona analiza oraz wynikająca z niej ocena zapisów PGO pozwala na stwierdzenie, że ich realizacja spowoduje poprawę systemu gospodarki odpadami, a tym samym jakości środowiska. Równolegle wpłynie ona na ograniczanie zużywania zasobów środowiskowych, przy jednoczesnym zachowaniu warunków do harmonijnego wzrostu gospodarczego pozwalającego na pokrycie potrzeb gminy i jej mieszkańców. Ponadto, istotne są następujące fakty:

1. Dokument uwzględnia zapisy aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla województwa śląskiego, w którym przyjęte rozwiązania były poddane procedurze oceny oddziaływania na środowisko. W związku z tym, w niniejszym dokumencie określono konkretne kierunki działań mające na celu realizację poszczególnych zadań, z zachowaniem zgodności z dokumentami wyższego szczebla, a tym samym z rozwiązaniami których wpływ na środowisko został oceniony jako pozytywny.
2. PGO został dostosowany do przepisów, które zmieniły się od czasu uchwalenia poprzedniego dokumentu. Odnosi się on także częściowo do projektów nowych przepisów bądź tendencji zmian systemowych pojawiających się na szczeblu krajowym bądź europejskim.
3. Dokument odnosi się do zmiany uwarunkowań mających wpływ na gospodarkę odpadami w mieście Wojkowice i jego najbliższej okolicy.
4. Dokument określa zadania konieczne do realizacji; wyraźniej także określa główne problemy środowiskowe i wskazuje na przyczynę ich występowania.

Niniejsza aktualizacja nie powoduje środowiskowych oddziaływań o znaczeniu transgranicznym. Z kolei kwestia oddziaływań skumulowanych w aspekcie objętym przedmiotowym opracowaniem jest adekwatna (uwzględniając skalę) do wyników procedury oceny oddziaływania na środowisko przeprowadzanej dla Programu Ochrony Środowiska województwa śląskiego i Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla województwa śląskiego. Poprzez powiązanie z innymi dokumentami wyznaczającymi ramy dla realizacji późniejszych przedsięwzięć i z problemami dotyczącymi ochrony środowiska należy podkreślić, iż realizacja zapisów przedmiotowego dokumentu nie spowoduje zwiększenia negatywnego wpływu na środowisko.

Intencją Urzędu Miasta w Wojkowicach oraz autorów opracowania jest rozwój systemu gospodarki odpadami w kierunku usprawnienia, z uwzględnieniem priorytetu ochrony środowiska i zasad dyscypliny finansów publicznych (w sposób adekwatny do możliwości budżetowych). Na szczeblu strategicznym, którego wyrazem jest opracowanie aktualizacji planu gospodarki odpadami, wytyczono ramy realizacji konkretnych przedsięwzięć w sposób uwzględniający zmiany systemowe w ochronie środowiska takie jak m.in.:

- integracja wszystkich aspektów środowiskowych,
- rozwój metod analitycznych opartych na analizie cyklu życia,
- rozwój odnawialnych źródeł energii w powiązaniu z gospodarką odpadami, ochroną powietrza i ochroną wód,
- zaostrzenie przepisów europejskich dotyczących zagospodarowania odpadów i mas ziemnych pochodzących z eksploatacji kopalni, zaostrzenie standardów jakości środowiska,

ochrony gleby i ziemi, jakości środowiska miejskiego, efektywności energetycznej, odpowiedzialności producentów i podmiotów wprowadzających produkty na rynek.

Realizacja przyjętych w niniejszym dokumencie zadań:

- 1) powinna wyeliminować:
  - a) przenikanie odpadów do środowiska w sposób niekontrolowany (Urząd Gminy jako organ wykonawczy samorządu lokalnego odpowiedzialny za stan środowiska),
  - b) podrzucanie swoich odpadów do pojemników stanowiących wyposażenie innych nieruchomości,
  - c) podrzucanie odpadów innych niż komunalne do odpadów komunalnych,
  - d) porzucanie odpadów w miejscach do tego nie przeznaczonych na terenie innych nieruchomości (w tym: w lesie, parku, itp.),
- 2) zrealizuje zasadę „zanieczyszczający płaci”,
- 3) zwiększy możliwości odzysku odpadów surowcowych już u źródła,
- 4) spowoduje ograniczanie ilości odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do unieszkodliwienia poprzez składowanie,
- 5) przyczyni się do szeregu korzystnych efektów takich jak: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń gazowych i bioaerozoli do powietrza atmosferycznego, ograniczenie odpadów kierowanych do składowania na składowisko,
- 6) polepszy stan zabezpieczenia środowiska przed zagrożeniem ze strony wytwarzanych i zagospodarowywanych odpadów,
- 7) podniesie stopień zabezpieczenia środowiska wodnego przed zanieczyszczeniem.

11. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Plan gospodarki odpadami jest jednym z podstawowych dokumentów strategicznych w dziedzinie gospodarki odpadami. Na szczeblu lokalnym jest on odzwierciedleniem Krajowego Planu Gospodarki Odpadami, mającym wdrożyć jego ustalenia na odpowiednio niższym poziomie. Dokumenty te aktualizuje się co 4 lata. Są one opracowywane na szczeblu krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym.

Poprzedni Plan Gospodarki Odpadami dla miasta Wojkowice, obejmujący lata 2004-2015, został uchwalony w 2004 r. Niniejsze opracowanie jest aktualizacją tego dokumentu. Celem niniejszej aktualizacji jest dostosowanie zapisów pierwotnego dokumentu do obecnych uwarunkowań oraz do faktycznego stanu zarządzania systemem ochrony środowiska i gospodarki odpadami.

Dokument został podzielony na poszczególne rozdziały, które kolejno przedstawiają:

- uwarunkowania gospodarki odpadami,
- analizę stanu gospodarki odpadami,
- prognozę zmian w zakresie gospodarki odpadami,
- cele, kierunki i proponowany system,
- monitorowanie realizacji planu,
- harmonogram rzeczowo – finansowy,
- źródła finansowania,
- analizę oddziaływania na środowisko,
- streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Analiza stanu gospodarki odpadami pozwoliła zidentyfikować główne problemy tej dziedziny życia publicznego. Określono problemowe zagadnienia występujące na terenie gminy, których rozwiązanie jest kluczowe dla sprostania wymienionym wyzwaniom.

W odniesieniu do stwierdzonych problemów oraz nakreślonych prognoz, określono cele i kierunki działań krótkoterminowe na lata 2010-2013. Obejmują one różne dziedziny, dla których określono cele krótko- i długookresowe. Dla całego systemu gospodarki odpadami (dla poszczególnych grup odpadów wyznaczono cele o większym stopniu szczegółowości) przedstawiają się one następująco:

Cele główne:

Zgodnie z aktualizacją APGO WŚ przyjęto następujące cele główne:

1. minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów,
2. zwiększenie udziału odzysku (wdrożenie odzysku energii z odpadów, zgodnego z zasadami ochrony środowiska),
3. prowadzenie, zgodnego a wymogami ochrony środowiska, systemu odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
4. zmniejszenie ilości odpadów kierowanych na składowiska, w tym szczególnie odpadów ulegających biodegradacji, wielkogabarytowych i niebezpiecznych,
5. zamknięcie do końca 2009 r. składowisk nie spełniających odpowiednich wymagań,
6. wyeliminowanie procedur nielegalnego składowania i zagospodarowania odpadów,
7. optymalne wykorzystanie pojemności istniejących składowisk spełniających wymagania w celu maksymalnego wydłużenia okresu ich eksploatacji,
8. zapewnienie niezbędnej ilości instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów,

9. zapewnienie wiarygodnego i obszernego monitoringu pozwalającego na diagnozowanie potrzeb w zakresie gospodarowania odpadami w gminie,
10. zwiększenie działań kontrolnych i skuteczna egzekucja prawa.

Cele krótkoterminowe na okres 2010 – 2013:

1. 100% mieszkańców objętych odbiorem odpadów komunalnych.
2. Zapewnienie wszystkim mieszkańcom gminy możliwości selektywnego zbierania odpadów.
3. Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania tak, aby nie było składowanych:
  - a. W 2010 r. więcej niż 75%,
  - b. W 2013 r. więcej niż 50%,
  - c. W 2020 r. więcej niż 35% masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.
4. Uzyskanie znaczących efektów w selektywnym zbieraniu odpadów:
5. Niebezpiecznych do poziomu 50% ich ilości zawartych w strumieniu odpadów komunalnych,
6. Wielkogabarytowych, w tym wyrobów AGD i zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, do poziomu 40% ich ilości zawartych w strumieniu odpadów komunalnych,
7. Przydatnych do recyklingu, w tym odpadów opakowaniowych, wchodzących w strumień odpadów komunalnych do poziomu 10% ich ilości zawartych w odpadach komunalnych,
8. Remontowo-budowlanych ze strumienia odpadów komunalny do poziomu 50%.
9. Ostateczne uporządkowanie do 2010 (2009 r.) stanu składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, w tym zamknięcie składowisk nie spełniających wymagań lokalizacyjnych i technicznych w zakresie budowy i eksploatacji.
10. Zmniejszenie ilości składowanych odpadów do poziomu 85% w stosunku do ilości odpadów wytwarzanych.
11. Utworzenie organizacyjnych struktur ponadgminnych, zarządzających gospodarką odpadami komunalnymi w ramach regionalnych systemów.
12. Wdrożenie i rozwój innych niż składowanie technologii zagospodarowania odpadów, w tym technologii zagospodarowania odpadów, w tym technologii biologicznego i termicznego przekształcania.
13. Podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa.

Cele długoterminowe do 2018 roku:

1. Ograniczenie składowania odpadów ulegających biodegradacji do poziomu 50% tych odpadów w 2013 r. i 35% w roku 2020 w stosunku do ilości tych odpadów wytworzonych w 1995 r.
2. Dalszy wzrost efektów selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych:
3. W 2015 r. Do poziomu 80% ich ilości zawartych w strumieniu zmieszanych odpadów komunalnych,
4. W 2018 r. Do poziomu 90% ich ilości zawartych w strumieniu zmieszanych odpadów komunalnych.
5. Dalszy wzrost efektów selektywnego zbierania odpadów wielkogabarytowych tym wyrobów AGD i sprzętu elektronicznego do poziomu:
  6. 70% ich ilości zawartych w strumieniu odpadów komunalnych w 2015 r.,
  7. 90% ich ilości zawartych w strumieniu odpadów komunalnych w 2018 r..
8. Dalszy wzrost efektów selektywnego zbierania odpadów przydatnych do recyklingu, w tym odpadów opakowaniowych wchodzących w strumień odpadów komunalnych do poziomu:
  9. 15% % ich ilości zawartych w strumieniu odpadów komunalnych w 2015 r.,
  10. 20% % ich ilości zawartych w strumieniu odpadów komunalnych w 2018 r.
11. Wzrost efektów selektywnego zbierania odpadów budowlano-remontowych wchodzących strumień odpadów komunalnych do poziomu 80%.

12. Zapewnienie w maksymalnym stopniu przetwarzania odpadów metodami biologicznymi i termicznymi poprzez wdrożenie regionalnych rozwiązań.
13. Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych składowanych do poziomu 60% w stosunku do ilości odpadów wytwarzanych.

Kierunki działań

1. Zakres organizacyjno - prawny

Na kierunek ten składać się będzie:

- kontrolowanie przez gminy stanu zawieranych umów przez właścicieli nieruchomości z firmami zbierającymi odpady,
- uporządkowanie systemu zbierania i transportu odpadów komunalnych poprzez nowe zezwolenia wydane podmiotom – zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku w gminie oraz wymogami określonymi przez wójta – jakie spełniać powinny te podmioty,
- kontrolowanie przez gminę sposobów i zakresu wypełniania przez podmioty posiadające zezwolenia na odbieranie i transport odpadów – ustaleń zawartych w ww. zezwoleniach dot. Metod i miejsc prowadzenia odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- stworzenie i doskonalenie systemu ewidencji wytwarzanych, odzyskiwanych oraz unieszkodliwianych odpadów komunalnych począwszy od poziomu gminy.

2. Minimalizacja ilości powstających odpadów

Na kierunek ten składać się będą działania zachęcające mieszkańców gminy do redukowania ilości wytwarzanych odpadów m.in.:

- edukacja społeczna prowadzona w celu zachęcania do ograniczenia wytwarzania odpadów,
- kompostowanie przydomowe frakcji odpadów biodegradowalnych,
- zastosowanie instrumentów finansowych celem zachęcania wytwórców do ograniczania ilości wytwarzanych odpadów.

3. Aspekt techniczno - technologiczny

W celu ograniczenia składowania odpadów biodegradowalnych konieczna jest (w ramach Regionu Gospodarowania Odpadami Komunalnymi) budowa linii technologicznych służących do ich przerobu:

- kompostowni odpadów organicznych,
- linii mechaniczno – biologicznego przerobu odpadów,
- obiektu fermentacji odpadów,
- zakładu termicznego przekształcania odpadów komunalnych.

Ponadto konieczne jest:

- stworzenie odpowiednich warunków technicznych odzysku i unieszkodliwiania odpadów wielkogabarytowych, odpadów budowlanych i poremontowych,
- zorganizowanie gminnych punktów zbierania odpadów niebezpiecznych wchodzących w strumień odpadów komunalnych.

4. Wdrażanie systemowych i kompleksowych rozwiązań w gospodarce odpadami.

- stworzenie międzygminnych struktur organizacyjnych dla realizacji regionalnego obiektu gospodarki odpadami komunalnymi w tym regionalnego zakładu termicznego przekształcania odpadów.

Aby zrealizować wymienione cele i kierunki oraz wymogi APGO WŚ i KPGO 2010 zaproponowano dwa rozwiązania systemowe dla gospodarki odpadami komunalnymi różniące się między sobą w warstwie technicznej, ale oparte o jedno rozwiązanie w warstwie organizacyjnej, którym jest nowy podział województwa na Regiony Gospodarki Odpadami Komunalnymi.

Przygotowując propozycję nowych rozwiązań systemowych w gospodarce odpadami brano pod uwagę:

- kryterium zgodności z prawem,
- realizację celów, wymogów i kierunków opisanych powyżej,
- zasadę zwiększania bezpieczeństwa energetycznego i ekologicznego regionu poprzez rozwój systemów lokalnych.

Przydział do Regionu Gospodarki Odpadami Komunalnymi

APGO WŚ przewiduje powstanie Regionów Gospodarki Odpadami Komunalnymi (RGOK), w skład których będą wchodziły związki, porozumienia międzygminne, spółki międzygminne, bądź inne podmioty powołane w intencji wspólnego gospodarowania odpadami. Konieczne do osiągnięcia cele dotyczące zagospodarowania odpadów komunalnych, a w szczególności odpadów ulegających biodegradacji, w ramach poszczególnych RGOK, wskaże APGO WŚ. Pod kątem projektowania zakładów zagospodarowania odpadów dla każdego Regionu sprecyzowano zalecane metody zagospodarowania odpadów.

Rozwiązania systemowe gospodarki wytwarzanymi odpadami

Niniejszy plan przewiduje konieczność rozwoju obecnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi dla miasta Wojkowice. Generalnie, w perspektywie krótkoterminowej system ten będzie się opierał na następujących elementach:

- promocja i rozwój kompostowania odpadów biodegradowalnych przez mieszkańców zabudowy jednorodzinnej,
- korzystanie z usług składowiska odpadów w Tychach,
- dalsze prowadzenie i intensyfikowanie istniejącego systemu zbiórki surowców wtórnych,
- udział gminy w pracach na rzecz powołania Regionu Gospodarki Odpadami Komunalnymi.

WARIANT I – rozwój systemu gospodarki odpadami w zgodzie z APGO WŚ

Proponowany system zakłada wykorzystanie silnych stron regionu oraz stara się zintegrować politykę w zakresie gospodarowania odpadami z innymi dokumentami strategicznymi, w tym z koncepcją rozwoju zrównoważonego, rozwoju energetyki odnawialnej, wykorzystania potencjału przemysłowego regionu. W każdym z regionów województwa zapewniona zostanie odpowiednia przepustowość instalacji do przetwarzania odpadów.

Według informacji zawartych w APGO WŚ w regionie do, którego ma należeć miasto Wojkowice istnieje:

- 9 składowisk,
- 6 kompostowni o łącznej przepustowości ok. 10 tys. Mg,
- 7 sortowni o łącznej przepustowości ok. 355 tys. Mg.

Według przedstawionych prognoz **Region 7** ma obsługiwać największą liczbę ludności województwa (w 2011 r. około 1,925 tys.). W roku 2011 planuje się przetworzyć w instalacjach ok. 753,83 tys. Mg odpadów komunalnych.

Tabela 27. Planowane do przetwarzania ilości odpadów w instalacjach mechaniczno – biologicznego i termicznego przekształcania w 2018 r. w ramach planowanego do powstania regionu nr 7 [źródło APGO WŚ].

Nr regionu	Ilość odpadów zmieszanych [Mg/rok]	Ilość frakcji <80 mm w zmieszanych odpadach komunalnych [Mg/rok]	Planowany odzysk papieru [Mg/rok]	Odpady zielone do kompostowania [Mg/rok]	Suma 3+4+5 [Mg/rok]	Wymagany przerób odpadów [Mg/rok]
1	2	3	4	5	6	7
7	535 915	214 366	33 663	16 932	264 961	250 982

Główne założenia **wariantu I** przedstawiają się następująco:

9. Gmina będzie promować segregację odpadów wytwarzanych przez mieszkańców.
10. Gmina będzie promować kompostowanie przydomowe odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.
11. Gmina podejmie działania mające na celu przynależność do Regionu Gospodarki Odpadami Komunalnymi (RGOK).
12. W ramach RGOK powinno być prowadzone intensywne selektywne zbieranie odpadów posegregowanych od mieszkańców (np. w podziale na tworzywa sztuczne, papier, szkło, bądź też ogólnie w podziale na odpady opakowaniowe i inne zmieszane), selektywne zbieranie odpadów opakowaniowych i niebezpiecznych oraz innych, oraz system odbioru odpadów zmieszanych obejmujący 100% mieszkańców.
13. Koniecznym jest rozwój metod zagospodarowania odpadów ulegających biodegradacji już u źródła poprzez wdrażanie do stosowania przez mieszkańców terenów zabudowy jednorodzinnej przydomowych kompostowników.

Dokonano również analizy celów, kierunków i zadań ustanowionych w dokumencie pod kątem oddziaływania na środowisko. Wykazała ona, że przewidywane rozwiązania są zgodne z celami strategicznymi wynikającymi z dokumentów wyższego szczebla oraz przyczyniają się do ich realizacji. Uznano, iż zidentyfikowane problemy środowiskowe na terenie gminy znajdują rozwiązanie w ramach zaproponowanych w PGO zadań do realizacji. Sytuacja, w której PGO nie zostanie wdrożony, prowadzić będzie do nasilenia problemów związanych z gospodarką odpadami i ochroną środowiska.

ZAŁĄCZNIK 1.**Karta składowiska odpadów (stan na dzień 31 grudnia 2009 r.)**

Lp.	Elementy charakterystyki	Jednostka lub komentarz	Informacje o składowisku odpadów
1.	Ogólne informacje o obiekcie		
1.1.	Nazwa i adres składowiska odpadów		RECYKLING Wojkowice” Sp. z o. o. ul. Długosza 27 42-580 Wojkowice
1.2.	Gmina		Wojkowice
1.3.	Powiat		Będziński
1.4.	Województwo		Śląskie
1.5.	REGON (jeśli posiada)		276070475
1.6.	NIP (jeśli posiada)		625-20-27-473
1.7.	Typ składowiska	[N/O/IN; OUO]	IN
1.8.	Nazwa i adres właściciela składowiska odpadów	Podać, czy jest to jednostka samorządu terytorialnego, Skarbu Państwa, przedsiębiorca prywatny, kapitał mieszany (podać % udziału jednostek samorządu terytorialnego).	„RECYKLING Wojkowice” Sp. z o. o. ul. Długosza 27 42-580 Wojkowice (100% udziału jednostek samorządu terytorialnego)
1.9.	REGON (jeśli posiada)		276070475
1.10.	NIP (jeśli posiada)		625-20-27-473
1.11.	Nazwa i adres właściciela gruntu pod składowiskiem odpadów	Podać, czy jest to jednostka samorządu terytorialnego, Skarbu Państwa, przedsiębiorca prywatny, kapitał mieszany (podać % udziału jednostek samorządu terytorialnego).	„RECYKLING Wojkowice” Sp. z o. o. ul. Długosza 27 42-580 Wojkowice (100% udziału jednostek samorządu terytorialnego)
1.12.	REGON (jeśli posiada)		276070475
1.13.	NIP (jeśli posiada)		625-20-27-473
1.14.	Nazwa i adres zarządzającego składowiskiem odpadów	Podać, czy jest to jednostka samorządu terytorialnego, Skarbu Państwa, przedsiębiorca prywatny, kapitał mieszany (podać % udziału jednostek samorządu terytorialnego).	„RECYKLING Wojkowice” Sp. z o. o. ul. Długosza 27 42-580 Wojkowice (100% udziału jednostek samorządu terytorialnego)
1.15.	REGON (jeśli posiada)		276070475
1.16.	NIP (jeśli posiada)		625-20-27-473

Lp.	Elementy charakterystyki	Jednostka lub komentarz	Informacje o składowisku odpadów
1.17.	Czy kierownik składowiska odpadów posiada wymagane kwalifikacje?	[tak/nie]	Tak
1.18.	Liczba kwater	szt.	Jedna
1.19.	Liczba kwater eksploatowanych	szt.	Jedna
1.20.	Liczba kwater zamkniętych	szt.	Nie dotyczy
1.21.	Czy składowisko jest w trakcie budowy?	[tak/nie]	Nie
1.22.	Czy składowisko jest w trakcie eksploatacji (przed zamknięciem)?	[tak/nie]	Tak
1.23.	Czy składowisko jest w trakcie rekultywacji?	[tak/nie]	Nie
1.24.	Czy składowisko jest w trakcie monitoringu, po zakończeniu rekultywacji?	[tak/nie]	Nie
1.25.	Czy składowisko jest w okresie po zakończeniu monitoringu?	[tak/nie]	Nie
2.	Decyzje		
2.1.	Decyzja lokalizacyjna (jeśli dotyczy)	Podać organ wydający, datę wydania, znak decyzji.	Burmistrz Miasta Wojkowice, 13.10.2004r. WAIg-7331/44/2004 (dot. rozbudowy)
2.2.	Decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (jeśli dotyczy)	Podać organ wydający, datę wydania, znak decyzji.	Urząd Miejski w Wojkowicach 22.01.1996r. WAIiNB/7332/1/96 (dot. budowy)
2.3.	Pozwolenie na budowę	Podać organ wydający, datę wydania, znak decyzji; wskazać, jeśli decyzja została uchylona.	Burmistrz Miasta Wojkowice 18.09.1996r. WAIiNB/7351/34/96 (dot. budowy) Starosta Będziński 08.03.2006r. WBiA.7351-178/06 (dot. rozbudowy)
2.4.	Pozwolenie na użytkowanie (jeśli dotyczy)	Podać organ wydający, datę wydania, znak decyzji.	1. Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Będzinie, 23.05.2007r. PINB.Wojkowice. 7114-1/07 2. Powiatowy Inspektorat nadzoru Budowlanego w Będzinie 26.08.2009. PINB.Wojkowice.7114-4/09
2.5.	Decyzja o wykonaniu przeglądu ekologicznego na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy wprowadzającej	Podać organ wydający, datę wydania, znak decyzji.	Starostwo Powiatowe w Będzinie 20.02.2002r. WOŚ-7630/1/1/02

Lp.	Elementy charakterystyki	Jednostka lub komentarz	Informacje o składowisku odpadów
2.6.	Decyzja o dostosowaniu na podstawie art. 33 ust. 2 pkt 1 ustawy wprowadzającej (jeśli dotyczy)	Podać organ wydający, datę wydania, znak decyzji; wyznaczony rok dostosowania.	Wojewoda Śląski 31.12.2003r. ŚR.II.6626/25/03 2005r.
2.7.	Czy decyzja o dostosowaniu na podstawie art. 33 ust. 2 pkt 1 ustawy wprowadzającej została wykonana (jeśli dotyczy)	[tak/nie] Jeżeli nie, to wyjaśnić, które postanowienia i dlaczego nie zostały wykonane.	tak
2.8.	Czy decyzja o dostosowaniu została przedłużona?	Jeżeli tak, to na podstawie jakiej decyzji – podać: podstawę prawną, organ wydający, datę decyzji, znak decyzji, wyznaczony rok dostosowania.	Nie
2.9.	Czy przedłużona decyzja została wykonana?	[tak/nie] Jeżeli nie, to wyjaśnić, które postanowienia i dlaczego nie zostały wykonane.	Nie dotyczy
2.10.	Rok faktycznego dostosowania składowiska odpadów	Podać datę dostosowania	2006r.
2.11.	Decyzja o dostosowaniu na podstawie art. 33 ust. 2 pkt 2 ustawy wprowadzającej (jeśli dotyczy)	Podać organ wydający, datę wydania, znak decyzji; wyznaczony rok dostosowania.	Nie dotyczy
2.12.	Czy decyzja o dostosowaniu na podstawie art. 33 ust. 2 pkt 2 ustawy wprowadzającej została wykonana (jeśli dotyczy)	[tak/nie] Jeżeli nie, to wyjaśnić, które postanowienia i dlaczego nie zostały wykonane.	Nie dotyczy
2.13.	Czy decyzja o dostosowaniu została przedłużona?	Jeżeli tak, to na podstawie jakiej decyzji – podać: podstawę prawną, organ wydający, datę decyzji, znak decyzji, wyznaczony rok dostosowania.	Nie dotyczy
2.14.	Czy przedłużona decyzja została wykonana?	[tak/nie] Jeżeli nie, to wyjaśnić, które postanowienia i dlaczego nie zostały wykonane.	Nie dotyczy
2.15.	Rok faktycznego dostosowania składowiska odpadów	Podać rok.	Nie dotyczy

Lp.	Elementy charakterystyki	Jednostka lub komentarz	Informacje o składowisku odpadów
2.16.	Decyzja o zamknięciu składowiska na podstawie art. 33 ust. 6 ustawy wprowadzającej (jeśli dotyczy)	Podać organ wydający, datę wydania, znak decyzji; wyznaczony rok zamknięcia.	Nie dotyczy
2.17.	Czy decyzja o zamknięciu składowiska na podstawie art. 33 ust. 6 ustawy wprowadzającej została wykonana?	[tak/nie] Jeżeli nie, to wyjaśnić dlaczego.	Nie dotyczy
2.18.	Czy decyzja o zamknięciu została przedłużona?	Jeżeli tak, to na podstawie jakiej decyzji – podać: podstawę prawną, organ wydający, datę decyzji, znak decyzji, wyznaczony rok zamknięcia.	Nie dotyczy
2.19.	Czy przedłużona decyzja o zamknięciu została wykonana?	[tak/nie] Jeżeli nie, to wyjaśnić dlaczego.	Nie dotyczy
2.20.	Zgoda na zamknięcie wydzielonej części składowiska na podstawie art. 54 ustawy o odpadach	Podać organ wydający, datę wydania, znak decyzji; wyznaczony rok zamknięcia oraz datę zaprzestania przyjmowania odpadów]	Nie dotyczy
2.21.	Zgoda na zamknięcie składowiska odpadów na podstawie art. 54 ustawy o odpadach	Podać organ wydający, datę wydania, znak decyzji; wyznaczony rok zamknięcia oraz datę zaprzestania przyjmowania odpadów]	Nie dotyczy
2.22.	Rok faktycznego zamknięcia składowiska odpadów	Podać datę zamknięcia.	Nie dotyczy
2.23.	Decyzja zatwierdzająca instrukcję eksploatacji składowiska	Podać organ wydający, datę wydania, znak decyzji.	Wojewoda Śląski, 09.02.2007r., ŚR-II-6623/3/07, Wojewoda Śląski, 20.07.2007r., ŚR-II-6623/3/1/07, Marszałek Województwa, 14.05.2008r., Nr 267/OS/08 Marszałek Województwa, 16.10.2009r., Nr 3406/OS/09
2.24.	Czy decyzja zatwierdzająca instrukcję eksploatacji składowiska była czasowa?	Jeżeli tak, to wskazać na jaki okres?	Nie dotyczy
2.25.	Zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów (jeśli dotyczy)	Podać organ wydający, datę wydania, znak decyzji, termin obowiązywania.	Starosta Będziński 09.05.2002r. WOŚ-7644/O/23/02 09.05.2012r.

Lp.	Elementy charakterystyki	Jednostka lub komentarz	Informacje o składowisku odpadów
2.26.	Pozwolenie zintegrowane (jeśli dotyczy)	Podać organ wydający, datę wydania, znak decyzji; termin obowiązywania.	Wojewoda Śląski, 28.03.2007r.ŚR-II-6618/15/05/26/07 Wojewoda Śląski, 12.07.2007r., ŚR-II-6618/15/35/07 Marszałek Województwa, 25.06.2008r, Nr 1553/OS/08 Marszałek Województwa, 0.02.2009r., Nr 516/OS/09 Marszałek Województwa, 16.10.2009r., Nr 3407/OS/09
2.27.	Czy składowisko jest przewidziane do uzyskania pozwolenia zintegrowanego?	Jeżeli tak, to podać termin (planowany) złożenia wniosku.	Nie dotyczy
2.28.	Czy dla składowiska była wydana decyzja w sprawie wstrzymania działalności?	Jeżeli tak, to podać dane nt. decyzji – podstawę prawną, organ wydający, datę wydania, znak decyzji oraz termin wstrzymania.	Nie dotyczy
3.	Bazy danych i wykazy		
3.1.	Czy składowisko jest ujęte w wykazie zamieszczonym w wojewódzkim planie gospodarki odpadami?	[tak/nie]	Tak
3.2.	Czy w wojewódzkim planie gospodarki odpadami określono termin zamknięcia składowiska?	Jeżeli tak, to podać rok.	Tak
3.3.	Czy składowisko jest ujęte w wojewódzkiej bazie o gospodarce odpadami?	[tak/nie]	Tak
3.4.	Czy składowisko odpadów jest ujęte w bazie Wojewódzkiej Inspekcji Ochrony Środowiska?	[tak/nie]	Tak
3.5.	Czy składowisko jest ujęte w bazie Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego?	[tak/nie]	Tak
3.6.	Czy składowisko zostało ujęte w wykazie przekazywanym przez Urząd Wojewódzki do Ministerstwa Środowiska?	[tak/nie]	Tak
3.7.	Czy składowisko zostało ujęte w wykazie przekazywanym przez Urząd Wojewódzki do Ministerstwa Środowiska?	[tak/nie]	Tak

Lp.	Elementy charakterystyki	Jednostka lub komentarz	Informacje o składowisku odpadów
3.8.	Czy składowisko zostało ujęte w wykazie przekazywanym przez Urząd Wojewódzki do Ministerstwa Środowiska?	[tak/nie]	Tak
4.	Wymagania techniczne		
4.1.	Pojemność całkowita	m ³	262 700 – po rozbudowie
4.2.	Pojemność zapełniona	m ³	173 812
4.3.	Pojemność pozostała do zapełnienia	m ³	88 888
4.4.	Powierzchnia w granicach korony	m ²	29 055 (po rozbudowie)
4.5.	Uszczelnienie	Brak [tak/nie]	Nie
		Naturalna bariera geologiczna (miąższość, współczynnik filtracji)	Utwory triasu dolnego: w partii zachodniej wapienie marglisto dolomityczne miąższość 8÷10m, współczynnik filtracji 10 ⁻⁶ m/s, w partii wschodniej łupkowo piaskowe utwory niższego pstrego piaskowca miąższość ok. 5 m, współczynnik filtracji 10 ⁻⁸ m/s
		Sztuczna bariera geologiczna (rodzaj, miąższość, współczynnik filtracji)	mata hydroizolacyjna „BENTOMAT” (gramatura 3000 g/m ² , współczynnik filtracji 4,5x10 ⁻¹¹ m/s) folia PEHD gładka (dno) i teksturowana (skarpy) o grubości 2 mm
		Izolacja syntetyczna (materiał, grubość)	Geowłóknina „LENTEX” typ 131 o gramaturze 250 g/m ²
4.6.	Drenaż odcieków	Brak [tak/nie]	Nie
		Warstwa drenażowa (miąższość, współczynnik filtracji)	drenaż wód odciekowych ułożony na dnie w warstwie filtracyjnej z pasku grubego o miąższości 0,5 m i współczynnika filtracji 1x10 ⁻⁴ m/s
		Kolektory (materiał, średnica)	rury grubościenne PEHD, zbieracze Ø 150 mm i sączki Ø 100 mm
		Ukształtowanie misy (nachylenie wzdłuż kolektorów i w kierunku kolektorów, %)	zbieracze i sączki ułożone ze spadkiem 2%
		Zewnętrzny system rowów	Tak
4.7.	Gromadzenie odcieków	Brak [tak/nie]	Nie
		W specjalnych zbiornikach (pojemność, m ³)	otwarty zbiornik o pojemności 1700 m ³
4.8.	Postępowanie z odciekami	Odprowadzenie do kanalizacji miejskiej [tak/nie]	Nie
		Wywóz do oczyszczalni miejskiej [tak/nie]	Tak
		Wykorzystanie do celów	tak, do zraszania złoża odpadów

Lp.	Elementy charakterystyki	Jednostka lub komentarz	Informacje o składowisku odpadów
		technologicznych (jakich?)	
		Oczyszczanie lub podczyszczanie we własnej oczyszczalni (odbiornik ścieków oczyszczonych)	Nie
4.9.	Instalacja do odprowadzania gazu składowiskowego	Brak [tak/nie]	Nie
		Z emisją do atmosfery	Nie
		Spalanie w pochodni	Tak
		Odzysk energii	Nie
4.10.	Pas zieleni	Brak [tak/nie]	Nie
		Szerokość pasa [m]	10-20m
4.11.	Ogrodzenie	[tak/nie]	Tak
4.12.	Rejestracja wjazdów	[tak/nie]	Tak
4.13.	Ewidencja odpadów	[tak/nie]	Tak
4.14.	Waga	[tak/nie]	Tak
4.15.	Urządzenia do mycia i dezynfekcji	[tak/nie]	Tak
4.16.	Wykonywanie warstw przekrywających odpady	[tak/nie]	Tak
		materiał (jeśli odpady, podać kod)	ziemia 17 01 01, 17 01 03 17 01 02, 17 01 07 17 05 04, 19 12 09, 20 02 02.
4.17.	Monitoring w fazie przedeksploatacyjnej	Dane meteorologiczne	Tak
		Kontrola wykonywania elementów służących do monitoringu	Tak
		Wody powierzchniowe	Nie
		Wody podziemne	Tak
4.18.	Monitoring w fazie eksploatacyjnej lub poeksploatacyjnej	Opad atmosferyczny	Tak
		Wody powierzchniowe	Nie
		Wody odciekowe	Tak
		Wody podziemne	Tak
		Gaz składowiskowy	Tak
		Osiadanie powierzchni składowiska	Tak
		Struktura i skład odpadów	Tak
5.	Dofinansowanie		
5.1.	Czy dostosowanie składowiska wymaga dodatkowych środków finansowych (poza środkami własnymi zarządzającego)?	Jeżeli tak, to proszę wskazać szacowaną całkowitą kwotę i środki własne zarządzającego. Jeśli nie, to proszę wstawić „0”.	0

Lp.	Elementy charakterystyki	Jednostka lub komentarz	Informacje o składowisku odpadów
5.2.	Czy rekultywacja składowiska wymaga dodatkowych środków finansowych (poza środkami własnymi zarządzającego)?	Jeżeli tak, to proszę wskazać szacowaną całkowitą kwotę i środki własne zarządzającego Jeśli nie, to proszę wstawić „0”.	Nie dotyczy
6.	Odpady		
6.1.	Czy na składowisku odpadów są deponowane odpady komunalne?	[tak/nie]	Tak
6.2.	Czy na składowisku odpadów są deponowane wyłącznie odpady wydobywcze określone w dyrektywie 2006/21/WE?	[tak/nie]	Nie
6.3.	Kody odpadów, które są dopuszczone do składowania na składowisku odpadów		19 08 01, 17 01 80 17 03 80, 19 12 12 20 03 01, 20 02 03 20 03 02, 20 03 03 20 03 06, 20 03 07
6.4.	Czy odpady są składowane zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki?	[tak/nie]	Tak, odpady z grupy 19 i 20 składowane są razem w sposób nieselektywny. Odpady z grupy 17 w wydzielonym sektorze nieselektywnego składowania odpadów
6.5.	Kody odpadów dopuszczonych do odzysku na składowisku odpadów (jeśli dotyczy)	Podać, w jakim celu są wykorzystywane poszczególne rodzaje odpadów	17 01 01 17 01 02 17 01 03 17 01 07 17 05 04 - odpady wykorzystywane jako materiał interny do wykonywania warstw przekładkowych, umocnienia dróg technologicznych na składowisku, zabezpieczenia studni rewizyjnej oraz studni odgazowujących 19 12 09 - do budowy skarp, w tym obwałowań i kształtowania korony składowiska w eksploatacji nadpoziomowej części składowiska.
6.6.	Czy do rekultywacji wykorzystywane są odpady?	Jeżeli tak, to podać jakie rodzaje odpadów (kody) i na podstawie jakiej decyzji, ze wskazaniem podstawy prawnej, organu wydającego, daty decyzji, znaku decyzji.	Nie dotyczy
6.7.	Masa odpadów składowana w 2007 r. (jeśli dotyczy)	[Mg]	17 960,0

Lp.	Elementy charakterystyki	Jednostka lub komentarz	Informacje o składowisku odpadów
6.8.	Masa odpadów poddana odzyskowi na składowisku odpadów w trakcie eksploatacji składowiska w 2007 r. (jeśli dotyczy)	[Mg]	2 651,75
6.9.	Masa odpadów stosowana do rekultywacji po zamknięciu składowiska w 2007 r. (jeśli dotyczy)	[Mg] (kod odpadów)	Nie dotyczy
6.10.	Masa odpadów składowana w 2008 r. (jeśli dotyczy)	[Mg]	16 620,00
6.11.	Masa odpadów poddana odzyskowi na składowisku odpadów w trakcie eksploatacji składowiska w 2008 r. (jeśli dotyczy)	[Mg]	3 812,68
6.12.	Masa odpadów stosowana do rekultywacji po zamknięciu składowiska w 2008 r. (jeśli dotyczy)	[Mg] (kod odpadów)	Nie dotyczy
6.13.	Masa odpadów składowana w 2009 r. (jeśli dotyczy)	[Mg]	17 227,0
6.14.	Masa odpadów poddana odzyskowi na składowisku odpadów w trakcie eksploatacji składowiska w 2009 r. (jeśli dotyczy)	[Mg]	5 101,52
6.15.	Masa odpadów stosowana do rekultywacji po zamknięciu składowiska w 2009 r. (jeśli dotyczy)	[Mg] (kod odpadów)	Nie dotyczy